

42. évfolyam 2015/3

HÍDÉPÍTŐK

A-HÍD ZRT. MAGAZINJA

Terhelési próba

Építész Diákkonferencia

ÉPÍTJÜK

- 2 M85 autótűt átadása
- 6 KEOP-os szennyvízcsatorna projektek
- 8 Tiszai védvonalfejlesztések... és ami mögötte van
- 12 Szolnok-Szajol vasútvonal rekonstrukciós munkái

RÖVID HÍREK

- 13 Új irányítási rendszerszabványok
- 15 Tervek, célok, új szezon

MUNKAVÉDELEM

- 16 Halhatatlanok napja

KÖRKÉP

- 18 Bemutatkozik az ADEPTUS-H Zrt.

- 20 Világörökségek nyomában a Kisalföldön XXI. Nemzetközi Építész Diákkonferencia
- 23 Bemutatkozik az A-Híd Zrt. akkreditált Laboratóruma
- 26 Közlekedési emlékek az ókori és a középkori Európából és Ázsiából
- 28 A lebegő falu

KITEKINTŐ

- 30 A skóciai Forth Bridge vasúti híd

HÍDÉPÍTŐK EGYESÜLETE

- 32 20 éves a Hídépítők labdarúgó csapata
- 34 A-Hídragon 2015 szemelvények a csapat naplójából

AMIKOR ÉPPEN ...

- 39 kertészkedünk

 A-HÍD ZRT. MAGAZINJA

Felelős kiadó: Sal László vezérigazgató

Szerkesztőség: 1138 Budapest,
Karikás Frigyes utca 20.

Tel.: +36 (1)465-22-00

E-mail: info@hid.hu

WEB: www.ahid.hu

42. ÉVFOLYAM 2015/3. szám

Szerkesztő: Dombóvári Éva

Szerkesztőbizottság: Bakó Ferenc, Danev György,
Durkó Sándor, Kóvári Beáta, Lipót Attila, Magyar János,
Orosz Károly, Papp Krisztina, Szabó László

Címlap fotó: Danev György

Nyomdai előkészítés: Artemid Kft.

Grafikai előkészítés: Modul-Art Bt.

M85

KÖSZÖNTJÜK
MAGYARORSZÁG
LEGÓJABB AUTÓÚTJÁN!

M85

M85 autóút átadása

Az M85 autóút Győr – Csorna közötti szakaszát több építési szakaszra bontották fel. Az Enese elkerülő szakaszon már ment a forgalom, amikor kiírták a Győr – Enese, Enese – Csorna és a Csorna elkerülő szakaszokat. A „CC M85 I.” Konzorcium a két nevesített alvállalkozó – A-Híd Zrt. és Hazai Építő Zrt. – közreműködésével nyerte meg a 0+000 – 6+800 km szelvények közötti Győr – Enese szakasz építésének jogát. A szerződést 2013. június 28-án írták alá.

Az A-Híd Zrt. a Colas Hungária ZRt. konzorciumi tag megbízásából az alábbi feladatokat végezte el:

- hídépítés: 2 felüljáró, 1 aluljáró és egy földút átvezetése a Kepés-Lesvári csatorna fölött;
- 3. sz. korrekció megépítése: 85. sz. főút átvezetése az autótút fölött;
- elektromos és optikai vezetékek kiváltása;
- üzemi hírközlő rendszer energiaellátásának biztosítása;
- párhuzamos földutak megépítése;
- vízépítési munkák;
- végleges forgalomtechnika a teljes projekten;
- növénytelepítés a főpályán.

A szerződésben befejezési határidőként 2015. május 29-ét rögzítették, melyet a Konzorciumnak és alvállalkozóinak minden nehézség ellenére sikerült betartani,

és a projekt műszaki átadás-átvételi eljárását ezen a napon sikeresen lezárni.

A projekt úgy indult, mint általában a többi hasonló munka. Alvállalkozók megversenyeztetése, anyagok felkutatása, minősítése, technológiák kialakítása stb.

Hamar kiderült azonban, hogy a környéken található bányák anyaga vagy nem ideális az útépítéshez, vagy túl nagy a szállítási távolság. Ráadásul a követő szakaszokat is ezek a bányák szolgálták ki, így a kapacitásuk is problémát okozott. A megfelelő homokos kavicsot kitermelő úszókotró folyamatosan rossz volt, vagy a hétvégén kitermelt kevéske anyagért több tucatnyi rivális teherautó állt sorba és vitték el más beépítési helyekre. A 1,5 km hosszú 3. sz. korrekció megépítése kb. 100.000 m³ töltésanyag bedolgozását igényelte.

A 85. sz. főút forgalmának ráterelését megrendelőnk sürgette, mivel a korrekció részeként megépült B.056 j. aluljáró alatt átvezetett autótút kb. 200 m-es

szakaszának építése csak ezt követően kezdődhetett meg. A felhagyott 85. sz. főútnak az autótút keresztező részét pedig ekkor adhattuk át a régészeknek.

A több hónapos késedelmet okozó régészeti munkák miatt határidő módosítást a NIF Zrt. nem fogadott el, így minden építésre alkalmas téli napot is ki kellett használnunk. A hátrány ledolgozását a 2014 nyarán lehullott csapadék szokatlanul nagy mennyisége sem könnyítette meg.

A hidak (**Ikrényi út feletti felüljáró** és a fent említett **aluljáró**) háttöltésének építése is lassabban haladt, mint szeretnénk volna. A műtárgyak a téli konsolidációs időszak előtt nem készültek el. Így a tenderben leírt technológiát – miszerint a 7-8 m magas töltést teljes magasságig meg kell építeni, majd a süllyedés lejátszódása után a cölöpözési lavírsíkgig visszabontani, és ezt követően lehet megkezdeni a cölöpözési

munkákat – módosítanunk kellett. A támogatási rendszer, valamint az egyenlő versenyfeltételek biztosításának figyelembe vétele mellett igen nehéz eltérni a műszaki előírásoktól, tervektől, még ha a megvalósult állapot nem is változik, csupán az oda vezető utat szeretnénk módosítani. Végül – köszönet többek között a Geo Terra Kft. szakértői támogatásának – elértük, hogy a lavírsíkig megépített töltés tetejéről megkezdhető legyen a cölöpözés és a hídfőket is ki lehessen alakítani közvetlenül ezt követően. A kedvező talajadottságok lehetővé tették, hogy mire a pályalemez építésére sor került,

a minimális süllyedés is lejátszódott, így nem veszítettünk jelentős időt a konszolidációra várva. Sikerünk láttán a követő szakasz építői is örömeiknek adtak hangot. A Mérnök és Megrendelő képviselői ott már gördülékenyebben fogadták el az építési technológia módosítását.

A **B.031 j. felüljáró** építésénél nálunk is bekövetkezett a klasszikus eset: egy vissza nem engedett platójú teherautó elvitte az egyik szélső gerendát. Szerencsére a gerendán repedés nem keletkezett, „csupán” az elcsúszott elemet kellett visszadaruzni a helyére.

A Kepés-Lesvári csatorna feletti **B.049 autótűt felüljáró** és a **B.049/1 jelű hidak** építésénél a víz jelentett nehézséget. Ez utóbbi híd a 3. sz. párhuzamos földutat viszi át a csatorna fölött. A hidak B támaszainak cölöpjei a meglévő csatorna mederrézsú-jébe kerültek volna, ezért a csatornát ideiglenesen el kellett terelni.

A hídfők megépítését követően a Hazai Építő Kft. alakította ki az új medret. A burkolás nekünk jutott. A víz leszivátását vákuumkutakkal tudtuk megoldani, mivel a 30 m-re lévő ideiglenes mederből intenzíven folyt az utánpótlás.

Az energiaellátás kiépítése sem ment zökkenőmentesen. Itt az újonnan felszerelendő oszloptrafó és az azonos oszlopsoron futó optikai kábel összeegyeztethetlensége okozott fejfájást. Az E.ON Hungaria Zrt. belső szabályzata szerint ugyanis ilyen esetben az optikai kábelt külön oszlopsorra kell helyezni. Az áthelyezésre az optikai kábel tulajdonosának, mint bérlőnek, az E.ON-nal kötött szerződése szerint a felszólítást követően 1 év állt rendelkezésére. Végül több, hosszas egyeztetést követően sikerült elérnünk, hogy ideiglenesen az E.ON Hungaria Zrt. engedélyezze az optikai

kábel megtartását azzal a feltétellel, hogy a kábel konzolra történő kihelyezésével kell a megfelelő távolságot biztosítani. Ellenkező esetben az optikai kábel új nyomvonalra helyezésének engedélyezésére kellett volna várnunk hónapokat.

A munkák végén sor került a növénytelepítésre és a végleges forgalomtechnika kialakítására is.

A Kezelő és a Hatóság észrevételeinek megfelelően ilyenkor alakul ki a végleges állapot. Ezeket az igényeket is teljesítettük a műszaki átadás lezárásáig.

A véghajtásban nem volt kegyes hozzánk az időjárás. Az utolsó napokban leesett nagy mennyiségű eső jelentős eróziós károkat okozott. Ezeket a forgalomba helyezésig kell helyreállítani.

Kollégáimnak itt köszönöm meg, hogy hosszabb távollétem során helytálltak és különösebb probléma nélkül vitték tovább a projektet, kiemelve Horvai Péter kollégámat, aki belekóstolhatott a projektvezetői feladatokba, és addigi saját munkája elvégzése mellett látta el a projektirányítási feladatokat.

Szabó Imre

KEOP-os SZENNYVÍZCSATORNA projektek

Jászfákóhalma, Farnos, Nyíribrony-Ramocsaháza, Emőd

A HÍDÉPÍTŐK újság 41. évfolyam 2. számában egy évvel ezelőtt írtunk ezekről a projektekről. Az Európai Unió által támogatott szennyvízcsatornázási projektek szerződéseinek határideje (többszöri módosítást követően) 2015. harmadik negyedévében lejár. A támogatási pénzek lehívhatósága miatt, ezek átadási határidejét tovább kitolni nem lehet. Ennek szellemében dolgoztunk, egyeztettünk a Megrendelőkkel.

Tápió-menti régió LOT 2 Farnos,
2012. szeptemberi szerződéskötéssel
A MAPA 2012. Konzorcium tagjai, az A-HÍD Zrt., konzorciumvezető, Magyar Aszfalt Kft., és a Penta Kft., a szerződés értéke 5,4 milliárd Ft, ebből az A-HÍD Zrt. része szerződés módosítás után 1,12 milliárd Ft. A többlet illetve műszakilag más megoldással készült bekötésekre még 75 millió Ft-os kiegészítő szerződést kötöttünk.

A munka „Sárga FIDIC” alapú szerződéses feltételrendszerrel került kiírásra. Sajnos, a Vízi jogi létesítési engedély – a szerződés aláírása után kiderült – nem állt rendelkezésre, ezért a tényleges munkakezdés 2014. április-májusára tolódott. Sok-sok tárgyalás után sikerült a Megrendelővel megegyeznünk, hogy a szerződéses határidőt – kötbérmentesen – ez év május 31-re módosítsuk.

A kiegészítő beruházással együtt időre elkészültünk a 22,6 km gravitációs gerincvezetékkel, 6 db belterületi átemelővel, és a hozzájuk tartozó 3,4 km nyomóvezetékkel. A határidőre az átadás-átvételi igazolást megkaptuk. Engedélyezési problémák miatt a külterületi nyomóvezeték építése – mely a Penta Kft. része volt – csak 2015. 08. 31-re készült el. Azóta a településen megkezdődtek a szennyvíz rákötések, a lakosság megelégedésére.

Jászfákóhalma szennyvízcsatorna,
2013. decemberi szerződés aláírással
PA Jászfákóhalma Konzorcium tagjai a Penta Kft. konzorcium vezető, és az A-HÍD Zrt., a szerződés értéke 1,066 milliárd Ft. A szerződés teljesítése „Piros FIDIC” alapján történt. Műszaki tartalomban nem került a konzorciumon belül megosztás, minden tételt konzorciumi arányban osztottunk. A személyzet jelentős részét a Penta Kft. adta. Mérnök irodaként működünk. Épült 21,5 km gravitációs vezeték, 4 db belterületi átemelő, a hozzájuk tartozó 6,2 km nyomóvezeték, illetve 1,6 km Na 500 külterületi szennyvíz-nyomócső. A átadás-átvételi igazolást 2015. május 21-én megkaptuk.

Kelet-Nyírség LOT 4 Nyíribrony, Ramocsaháza szennyvízcsatorna építése, 2014. januári szerződés aláírással

A-S Kelet-Nyírség Konzorcium tagjai, az A-HÍD Zrt. konzorcium vezető, és a Swietelsky Kft., a szerződés értéke: 999,6 millió Ft.

A vezetéképítéshez tartozó szerződésrész „Piros FIDIC” alapú volt. A telepet a „Sárga FIDIC” előírások szerint kellett tervezni, illetve az engedélyeket beszerezni, kivitelezni. Miután az eredeti engedélyezési tervekben Organica technológia szerepelt, a medencék felé egy üvegházat kellett építenünk. Ez jelentős többletköltséggel járt, viszont most a telep úgy néz ki, mint egy kis ékszerdoboz.

Műszaki tartalomban nem került a konzorciumon belül megosztás, minden tételt konzorciumi arányban osztottunk. A személyzet jelentős részét az A-HÍD Zrt. biztosította.

Épült 14,1 km gravitációs vezeték, 6 db belterületi átemelő, a hozzájuk tartozó 5,1 km nyomóvezeték, illetve 1 db 230 m³/nap kapacitású szennyvíztelep, (két sorban párhuzamosan működő, félfolyamatos működésű, eleven iszapos technológia, foszfor és nitrát eltávolítással, központi üzemirányítás kiépítéssel). A vezetéképítési, és a telep próbaüzem beindításához szükséges kivitelezési munkáival január 21-re végeztünk. A 6 hónapos próbaüzem július 21-ével sikeresen zárult, a befejező munkákkal is elkészültünk. Az átadás-átvételi igazolást a 2015. július 21-én megkaptuk.

Emőd szennyvízcsatorna, szennyvíztelep korszerűsítés, 2013. szeptemberi szerződéskötéssel

A H-A Emőd Konzorcium tagjai, a Hidtehnika Kft. konzorcium vezető, és az A-HÍD Zrt., a szerződés értéke 495,5 millió Ft.

Műszaki tartalomban nem került a konzorciumon belül megosztás, minden tételt a konzorciumi arányban osztottunk. A munkahelyi személyzet jelentős részét az A-HÍD Zrt. biztosította. A projektről

az előző Hídépítők újságban a Hídtechnika Kft. már részletesen beszámolt. Lapzárta idején, azon dolgozunk, hogy a módosított határidőre – 2015. augusztus 31-re – sikeresen lezárhassuk a 6 hónapos szennyvíztelepi próbaüzemet. A 3 hónapos szagtalanítási rendszer próbaüzemére, illetve a telepi és a rekonstrukciós vezetékek munkáira, az átadás-átvételi igazolást megkapjuk.

Összegzés:

A fenti négy projekt azonos műszaki előírásokkal, mégis, ezernyi különbözőséggel szembesített.

Érdekes volt megtapasztalni a négy konzorciumban dolgozó cégek együttműködését. A személyzet minimalizálása mellett, fontos volt mindnyájunknak a lehető legnagyobb bruttó fedezet elérése úgy, hogy közben a szemléletbeli különbségeket is át kellett hidalnunk. Ez a projektvezetők részéről bizalmi kérdés. Úgy érzem, hogy az ilyen akadályokat mindenütt sikeresen vettük.

Sajnálom, hogy az ilyen típusú szennyvíz-, illetve környezetvédelmi beruházások száma jelentősen csökken a jövőben.

Végül, szeretném megköszönni a különböző projekteken dolgozó kollégáim munkáját, akik nélkül nem tudtuk volna időben, és sikeresen befejezni a munkákat.

Farnos: Benyovszki Balázs munkahelyi mérnök, Lukács Dávid munkahelyi mérnök, Pivoda Róbert művezető;

Jászfákóhalma: Végh Krisztina munkahelyi mérnök, Laki Zsanett adminisztrátor;

Kelet-Nyírség: Gémes Bálint műszaki menedzser, Póczik Viktor művezető;

Emőd: Mészáros Sándor művezető, Gémes Bálint;

Minőségbiztosítás több projekten: Bessenyei Éva;

Projektiroda adminisztrátor: Czibulya Boglárka, Gázsó Csilla;

Claim-szakértő: Szöllős András, Simon Hunor;

Kontroller: Mázik Ildikó, Bottyán Péter;

Nem utolsó sorban a gazdaságis lányok: Horváthné Czaun Mónika, Sárközi Ibolya, Kelemen Erzsébet, Döme-Pető Anett

Csepregi András

Tiszai védvonalfejlesztések

a Tisza bal partján Tiszafüred és Rakamaz között ...

... és ami mögötte van

Előző számunkban egy rövid cikk keretében már bemutattuk a Tisza projektet, a kivitelezés akkori állását, de most lehetőségünk nyílt kicsit bővebben bemutatni a projekt szükségszerűségét, műszaki tartalmát, annak indokoltságát, valamint a fejlesztés közérdekű célját.

Ami a projekt mögött van:

Napjainkban olyan világban élünk, ahol a modern technika vívmányainak segítségével egyre kényelmesebbé, és biztonságosabbá tehetjük mindennapjainkat. Folyamatosan arra törekszünk, hogy mindent le szabályozzunk környezetünkben, egy dolgot viszont nem tudunk soha, a természet erejét. A természeti katasztrófák még mindig nagyon sok ember életét oltják ki, semmisítik meg értékeinket, teszik tönkre életek munkáit. Statisztikai adatok alapján a két legsúlyosabb katasztrófatípus az árvíz és az aszály, szárazság.

Hazánkban az 1938-as hírhedt nagy pesti árvizet követően kezdtek el komolyan foglalkozni a folyószabályozás kérdésével, és készült el Vásárhelyi Pál, a Vízi

és Építészeti Főigazgatóság első hajózási mérnökének „A Tisza folyó általános szabályozása” című terve. A koncepció szerint a feladat kettős volt: az árvizek megfékezése, valamint a hajózás könnyítése. Mindezt a víz gyors levezetésével, a kanyarok átvágásával, a folyó esésének növelésével, és töltések építésével kívánta elérni.

Vásárhelyi elképzelései alapján és Széchenyi István hathatós közreműködésével 1846 nyarán kezdődtek meg az átvágások és töltésépítések. A munka azonban a forradalom és szabadságarc ideje alatt megtorpant, az építkezéseket gyakorlatilag abbamaradtak. 1885-ben a munkák Kvassay Jenő vezetésével

újrakezdődtek és 1905-re a Tisza árvízi szabályozása lényegében véget ért.

A fejlesztés nem mindenhol érte el a kívánt eredményt, a töltéseket például helyenként – spórolva a földmunkákkal – elégtelenül építették meg, bizonyos esetekben pedig a birtokhatárok miatt, illetve a minél nagyobb termőterület elérése érdekében szűkebbre méretezték a töltések között.

Hazánk árvízi veszélyeztetettsége Európában a legnagyobb. Az elmúlt években a Tiszán egyre magasabb szintekkel tetőző árvizek fokozottan igénybe vették a töltéseket. Az előírásoknak nem megfelelő töltésszakaszokon nagyobb számban

jelentkeztek az árvízi jelenségek, melyek több helyen veszélyes eseményeket idéztek elő, és egyre nagyobb mértékű beavatkozásokat igényeltek.

A Tiszántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság kezelésében lévő – a projekt által érintett – Tiszai árvízvédelmi töltés szakaszokat eredetileg úgynevezett takarékszelvényűre építették meg, azaz a töltés felső felén a rézsű csak 1:1,5 hajlású az előírt 1:3 helyett. Ennél a megoldási típusnál a töltéskoronán már régóta jelentkeznek hosszirányú repedések. Árvízmentes időszakban sem előnyös ez a keresztzelvény kialakítás, mert a fenntartási munkák elvégzése is sokkal nehezebb. Vannak Tiszadadánál és Tiszalöknél olyan töltésszakaszok, melyeknek sem magassága, sem a szelvényalakja nem felel meg az előírásoknak. Ezenkívül a töltéseket keresztvező műtárgyak biztonságának helyreállítása is szükséges volt.

Fenti célok megvalósítása érdekében a Vízügyi Igazgatóság a Környezet és Energia Operatív Program finanszírozásával pályázatot írt ki a „Tiszai védvonal fejlesztések a Tisza bal parton Tiszafüred és Rakamaz között” címmel, melyet az A-HÍD Zrt. nyert meg.

A megvalósított műszaki tartalom:

Az első, alig egy kilométeres szakaszon a töltés mentett oldalán az altalaj állékonysága nem volt kielégítő, így ez ún. nyomópadka beépítésével került biztosításra. Ez azt jelenti, hogy a teljes hossz kb. 14-16 méter szélességben átlagosan 1,5 méter vastag földfeltöltés történt.

A következő kettő, már lényegesen hosszabb, 11 illetve 12 kilométeres szakasz az M3 autópálya polgári leosztójától északra és délre található. A töltés vízoldali rézsűje megfelelő, de a mentett oldali rézsű eredeti kialakítása takarékszelvényű volt, azaz a töltés felső része lényegesen meredekebb az előírtnál. A keresztzelvény itt bővítésre került. A beépített földmennyiség jelentős volt, közel 60.000 m³, de ezáltal a töltés stabilitása nőtt, és a karbantartása is könnyebb lett.

A földmunkán kívül még külön megoldandó feladat volt a töltést keresztvező vezetékek kivitelezés alatti bevédése. A 19 védendő vezeték nem csak számosságában, de jelentőségében is kiemelkedő, hiszen itt húzódik többek között a Testvériség gáz-, és a Barátság kőolajvezeték fő illetve tartalékága is.

Az egyetlen, még folyamatban lévő kivitelezési szakaszunk az úgynevezett elbontandó szakasz. Ez a projekt legkritikusabb része. Árvízkor jelentős altalaj- és töltésszivárgások, csurgások tapasztalhatók. Minden árvíz előtt ezt a töltésszakaszt be kellett védeni vízoldali fóliázással, mentett oldali homokzsákos bordás megtámasztással. A korábbi és a most végzett talajmechanikai fúrások egyértelműen alátámasztják a tapasztalt jelenséget, a töltés tönkremenetelét, és hogy a töltésből el kell távolítani a nem megfelelő talajrétegeket. Ez a töltés részleges elbontásával és újjáépítésével, valamint az altalajon keresztül történő szivárgás ellen vízzáró résfal kialakításával kerül megoldásra. Közel 200.000 m³ föld került megmozgatásra – kis túlzással markoló kanalanként – átválogatásra és beépítésre, résfalból pedig 3300 m² épült meg. Az átépítésre kerülő töltésszakasz meglévő szilárd burkolatú árvízvédelmi útját is vissza kell építeni.

A következő szakasz, mely Tiszadob külterületén halad végig mintegy 5 km hosszszon szintén takarékszelvényes szakasz, azzal a különbséggel, hogy itt már a vízoldalon is volt töltéshiány.

Folytatólagosan egy olyan rész következett, ahol a meglévő töltés paraméterei szintén nem voltak kielégítőek. Magassági és koronaszélességi hiányok voltak, de ezen felül még a gátkoronára új szilárd burkolatú árvízvédelmi utat is kellett építettünk az előző, és az utána lévő, már meglévő burkolatokkal összekötve.

Tiszadada és Tiszalök-Újtelep települések szélén húzódó felső három rövidebb szakaszon a hosszukkal ellentétben jelentős mértékű fejlesztés történt. A töltések magassági hiánnyal bírtak és a keresztzelvény méretük sem volt megfelelő. Árvizek alkalmával jelentős altalajszivárgás volt tapasztalható, így töltésmagasításra, töltésszelvény bővítésre, és altalajszivárgást

gátló vízoldali agyagmag beépítésére került sor. Néhol még fenntartó sáv sem állt rendelkezésre, ezért a nyomvonal áthelyezéséhez és fenntartósáv kialakításához a Vízügyi Igazgatóság területeket vásárolt meg, illetve sajátított ki. Ennek következtében a mi feladatunkat képezte az érintett telkek kerítésének elbontása és az új kerítések megépítése kisebb-nagyobb lakossági ellenállások, és lelkesedések mellett.

Tiszadadán még egy funkcióját veszített zsilip is elbontásra került.

A töltésfejlesztési munkákon túl műtárgy-felújítási feladataink is voltak. Két szivattyútelep, a Tiszafüredi és az Egyeki mélyvezetésű nyomócsöveinek rekonstrukciója vált szükségessé. Mindkét telep csővezetése a töltés alatt húzódik, egyik 42, másik 58 méter hosszán, átmérőjük 1100 és 1500 mm. A csövek elhasználódtak, korrodáltak, így jelentős árvízbiztonsági kockázatot jelentettek.

Szintén felújításra került a Halastói zsilip, mely egy 100 éves gravitációs műtárgy. Szükség volt a zsilip elzáró szerkezetének beszabályozására, valamint mozgó hajtóművének cseréjére. Az elő- és utófenék burkolata is javításra szorult, a beton támfalak felülete helyenként betonkorrodált volt, melyet korrozívvédelemmel láttunk el. A hullámtéri bevezető csatorna teljes hosszát pedig kőszórással borítottuk az erodálódás ellen.

És végezetül az Alsóréti szivattyútelepnél is végeztünk fejlesztést, bár nem közvetlenül a szivattyútelepen. Jelentősebb és hosszabb időtartamú árvizeknél a környéken erős talpszivárgás és buzgárosodás volt tapasztalható. Talajmechanikai fúrások alapján megállapították, hogy a fedőréteg és az altalaj folyósódásra hajlamos. Megoldásként sor került egy 10 m mély vízzáró résfal építésére, és egy szintén vízzáró 1,5 m vastag agyagréteg leterítésére.

Jelenleg a fenti munkák túlnyomó többségét az előírásoknak megfelelően elvégeztük. Az egyetlen folyamatban lévő szakasz utépítésén kívül már csak az anyagnyerőhelyek rekultivációja és – a töltésfejlesztés utolsó fázisaként – a füvesítés maradt hátra, melyet a nyári kánikula elvonultával tudunk elvégezni.

**Egy kis színes, vagyis
inkább fekete-fehér:**

Mivel a fejlesztés Nemzeti Parki és Natura 2000 területeket is érint, így kiemelt jelentőséggel bírnak a megvalósításra vonatkozóan a természetvédelmi célú intézkedések. A munkaterületünkön az egyik ilyen védendő érték egy fekete gólya fészek, melynek nyugalmára valóban nagyon körültekintően ügyeltünk.

A fekete gólya a fokozottan védett fajok kategóriájába tartozik, eszmei értéke 500.000 Ft. Elsősorban a vizes élőhelyek közelében elterülő erdőket kedveli.

Fontos számára a háborítatlanság, az ember jelenlétét nem szereti. Élőhelyét elsősorban a fakitermelés és az építkezések térhódítása veszélyezteti, hiszen a fészket akkor is elhagyja, ha a közelben kivágják a fákat vagy csak veszélyt érez.

A „mi” gólyafészkekben három fióka született, akik egészségben és békességben fejlődtek.

A projekt eredménye:

A fejlesztés célja az árvízvédelmi töltések megfelelő magasságra és

keresztmetszetűre történő kiépítése és a töltéskorona burkolat kialakítása volt. A célok megvalósulásával nő a gátak állékonysága, terhelhetősége és ezáltal az árvízi biztonság. A töltést keresztvező műtárgyak felújításával, átépítésével, azok jobb vízzáróságát értük el, ami ugyancsak fokozza célterület árvízi biztonságát. Mindezek az eredmények számszerűsíthetők is, a jövőbeni várható védekezési költségek jelentősen mérséklődnek, éppúgy, mint egy esetleges árvízi elöntés által okozott károk mértéke.

Szekeres Szilvia

Szolnok-Szajol vasútvonal rekonstrukciós munkái (SzoSza)

A korábban megjelent cikk részletesen beszámolt az elvégzendő feladatokról, mostani írásomban ezek megvalósulásáról tudok beszámolni...

Tisza-híd: Elkészültek a hídfők és a közbelső támaszok vb. átépítési, megerősítési, valamint kőburkolati munkái, a csatlakozó rézsúkúpok rakott terméskő burkolatai, a támaszok körüli reno matracok és kőszórások. A szűk munkaterületből és az organizációs feltételekből adódó nehézségeket nem kis erőfeszítések árán kezeltük.

Új ártéri Tisza-híd: Méltán pályázhatna a leggyorsabban megépült szerkezet címére. A vasúti töltés szétbontásától a próbaterhelésig nem egészen 2 hónap telt el. Elkészült a rézsún a sejtidom kő burkolat, a híd alatt a betonba rakott terméskő, valamint az egészet körülölelő kőszórás.

Árvízvédelmi töltés: 400 m hosszon a vasúti töltés mindkét oldalán elkészült a védtöltés szivárgó rendszerrel, csapadékvíz átemelő aknákkal, csatlakozó utak megépítésével, valamint árok és rézsú burkolással.

Zagyva-híd: Ezen sorok írásakor még folynak a hídfők átépítési munkálatai több ütemben.

Ezúton is szeretném megköszönni valamennyi résztvevő kollégám munkáját ebben a sokrétű, összetett feladatnak az elvégzésében.

Lakatos István

1 Zagyva-híd hídfő átépítés előre gyártott bordás kiegyenlítő lemezzel

2 Vasúti Tisza-híd VIII. hídfő megerősítés kész

3 Vasúti Tisza-híd I. hídfő megerősítési munkái

4 Vasúti Tisza-híd V. támasz vasbeton köpenyépítés

Új irányítási rendszerszabványok

A Nemzetközi Szabványügyi Szervezet – ISO (International Organization for Standardization) – az irányítási rendszerszabványokat körülbelül ötvenként felülvizsgálja. Ezért az elmúlt pár évben megkezdődött a nálunk is bevezetett és működtetett **ISO 9000 minőségügyi (MIR), ISO 14001 környezetirányítási (KIR),** valamint **BS OHSAS 18001 (MSZ 28001) munkahelyi egészségvédelem és biztonság irányítási (MEBIR)** rendszerszabványok felülvizsgálata. A cikk a várható főbb változásokat veszi számba a MIR és KIR területén. A MEBIR-t tartalmazó szabvány-tervezet még sok változtatáson mehet keresztül, ezért annak részletes bemutatásától e cikk eltekint.

Előzmények

Az ISO 9001-es szabvány utoljára 2000-ben változott jelentősebb mértékben, majd ezt követte a 2008-as változtatás. Az ISO 14001 utolsó, tartalmat is érintő változtatása 2004-ben, míg a BS OHSAS 18001 utolsó változata 2007-ben került kiadásra (nemzetközi változatok). Általában a magyar fordításuknak a kiadására a következő év elején került sor.

A változtatásokat egyrészt az eltelt több év felhalmozott tapasztalatai, másrészt a bekövetkezett társadalmi, gazdasági és tudományos változások indokolják.

Jelen szabványok esetében a legnagyobb változást a teljesen új szemlélet indokolja, mégpedig a szabványosított irányítási szabványok bevezetése (szabvány a szabványban). Ezzel az irányítási szabványok struktúrája összehangoltá válik (2012. óta egységes szemlélet az összes irányítási rendszernél, minden irányítási rendszerszabvány tíz fejezetből áll majd – ANNEX SL 2. függelék). **Ez a tíz fejezet:** 1. Érvényességi terület; 2. Rendelkező hivatkozások; 3. Szakkifejezések és meghatározások; 4. A szervezet kontextusa; 5. Vezetés; 6. Tervezés; 7. Támogatás; 8. Működés; 9. Teljesítményértékelés; 10. Folyamatos fejlesztés. Az ISO/IEC 27001 információbiztonsági irányítási rendszer

szabvány utolsó változata már ezen előírások szerint készült.

A szabványosított és összehangolt irányítási szabványok előnye könnyen igazolható, hiszen a fenti szabványok strukturális felépítése és követelményei egyszerűbben integrálható rendszerként valósíthatók meg, főlegessé téve ezzel a megfeleltetési táblázatok készítését, továbbá a kiépítésre kerülő irányítási rendszerek mindig a konkrét működési környezethez alakíthatóak.

ISO/FDIS 9001:2015 tervezet

A cikk írásának időpontjában az ún. FDIS verziónál tartanak a szabványosításban, ami tulajdonképpen a végleges, már csak tartalmi kérdéseket nem érintő változásokon mehet át a szabvány megjelenéséig.

Több változás történt a fogalmakban, például a „dokumentációk és feljegyzések” helyett „dokumentált információk” lesznek, azaz már nincs kötelező dokumentálási kötelezettség (pl. kézikönyv, eljárás), de a dokumentált információk szerepe megnő, vagyis ott is megkövetelhető, ahol annak hiánya eltéréshez, hibákhoz vezethet. Megjelenése bármilyen lehet az adott célnak megfelelően. Lehet továbbra is előírás, de lehet feljegyzés, adat, rajz is. Az irányítási rendszernek olyan dokumentált információt kell alkalmaznia, ami megfelel a szervezeti elvárásoknak, a személyzet képzettségének és az adott folyamatoknak. A „munkakörnyezet” helyett a „folyamatok működtetésének a környezete”, „beszerzett termék” helyett „külsőleg biztosított termékek és szolgáltatások”, a „szállítók” elnevezés „külső ellátók” lett (ezzel a beszállítók és az alvállalkozók értelmezési problémája eltűnik), a „folyamatos fejlesztés”-t felváltja a „fejlesztés”, azzal az értelmezéssel, hogy egy jól működő szervezet természetes velejárója a folyamatos fejlesztés. A „termék”-ből ismét „termékek és szolgáltatások” lesz, ezzel a termék mint szolgáltatás értelmezési problémája tűnik el. A „kizárások”-at ezentúl nem használjuk,

helyette a „nem alkalmazható”, vagy „nem alkalmazzuk” kerül bevezetésre, bár továbbra is kötelező annak indoklása.

A szabvány az ANNEX SL 2. függelékben meghatározott fenti tíz fejezetet fogja tartalmazni, ezáltal a szerkezete már „szabványos” lesz (HLS: high level structure – Magas Szintű Szerkezet). Az alfejezetek azonban már a minőségirányítási rendszer speciális követelményeivel lesznek kiegészítve.

A korábbiakhoz képest a szervezet az irányítási rendszerét saját méretére szabhatja, ezzel együtt a szervezet és környezete, az üzleti és a munkakultúra szerepe megnő. Vagyis a végzett tevékenység bonyolultsága és sajátosságai határozzák meg a dokumentálás és a szabályozás követelményét.

A minőségirányítás jelenlegi nyolc alapelve hétre csökken, ugyanis a rendszerszemlélet és a folyamatszempontú megközelítést összevonják, és egyes alapelveket átfogalmaznak. **Az új alapelvek:** 1. vevőközpontúság; 2. vezetés; 3. a munkatársak elköteleződése; 4. folyamatszempontú megközelítés; 5. fejlesztés; 6. bizonyítékokon alapuló döntéshozatal; 7. kapcsolatok kezelése. A Stakeholder-elv évek óta megtalálható az ISO 9004:2009 4.4 fejezetében, amely most bekerült az ISO 9001:2015 tervezetbe is, ezzel követelmény lesz az összes (külső és belső) érdekelt fél követelményeinek figyelembevétele és a külső és belső elvárások megértése, hasonlóan a környezetirányítási rendszerben megszokottal.

A működés-centrikus szemlélet megerősödik, ezáltal a folyamatközpontúság még nagyobb szerephez jut. Ennek megfelelően a PDCA ciklus (tervezés – végrehajtás – ellenőrzés – intézkedés / folyamatos fejlesztés) alapjaira épülve a folyamatoknál alapvető elvárás a megfigyelés (monitoring), az értékelés (analýze) és a változtatás (change). A folyamatgazdák hatékony alkalmazása fontosabbá válik.

A KPI (KPI = Key Performance Indicator – teljesítményindikátor) alkalmazása és a kockázatok tervezése a folyamatszempontú megközelítés szemléletét erősíti.

A mutatószámok a KIR és MEBIR rendszerekből korábban is ismertek voltak.

A vezetés (leadership) szerepe megnő, és a felső vezetés, mint a top management szerepe, felelőssége, elkötelezettsége, hatásköre kerül előtérbe. Ezzel együtt most már nincsenek nevesített felelősök (pl. minőségirányítási képviselő), de ennek eredményeként elvárás az irányítási rendszer a stratégiához történő szorosabb kapcsolódása. A szervezet közös tudása, az információk felhasználása a kompetens munkatársakon keresztül kiemelt kérdéssé válik.

A korábbiakban megkövetelt megelőző tevékenységtől a kockázatmenedzsment, vagyis a kockázatalapú megközelítés felé tolódik el a szabvány. Sőt, a „megelőzés”, mint definiált fogalom már nincs is benne az új szabványban, hiszen az irányítási rendszerek egyik fő célja éppen a megelőző tevékenységek alkalmazása, akár a kockázatkezelésen keresztül is. De egyelőre nem lesz követelmény az ISO 31000-es szabvány kötelező alkalmazása. A külső forrásokból biztosított termékek és szolgáltatások felügyeleténél, kézbentartásánál és ellenőrzésénél az outsourcing mint fogalom már nem jelenik meg külön.

A kockázatkezelésbe sorolhatók a kockázatok és esélyek/lehetőségek kezelése, valamint kockázatok csökkentése, megjelenik a folyamatkockázat, fejlesztési kockázat, beszerzési kockázat, kockázatalapú audit. A nem megfelelő folyamat kimeneteinek, a termékeknek és szolgáltatásoknak a szabályozása kulcskérdés, amelyen belül reagálni kell az ilyen típusú nemmegfelelőségre.

A továbbiakban a minőségcélok is a kockázatok és esélyek kezelése alapján kerülnek meghatározásra, de magát az irányítási-működési rendszert is a kockázatok figyelembevételével kell megtervezni.

A legtöbb területen alapkövetelmény lesz a megfigyelés/nyomonkövetés (monitoring), mérés (measurement), elemzés (analysis) és kiértékelés (evaluation), de ezekből csak a kiértékelés jelenik meg új fogalomként a szabványban, mint pl. teljesítményértékelés. Ezekkel kapcsolatban elvárás az alkalmazott módszerek meghatározása.

Fontosabb lett a belső és a külső erőforrások pontos számbavétele. A szervezetnek

meg kell határoznia, hogy milyen tudásra van szüksége a folyamatokhoz és a célok eléréséhez, továbbá a szervezetnek gondoskodnia kell arról is, hogy a további tudás álljon rendelkezésre változások kezeléséhez (munkatársak felkészültsége és kompetenciája, például munkatársak teljesítményértékelése).

A szerződéses kötelezettségek során foglalkozni kell a garanciális tevékenységgel is, amely az építőipar sajátosságából adódóan jelenleg is kitüntetett helyet foglal el.

ISO/DIS 14001:2015 tervezet

A cikk írásának időpontjában a DIS verzió készült el eddig, így kisebb-nagyobb változások még lehetségesek a szabvány megjelenéséig.

Akárcsak az ISO 9001 esetében, itt is igaz, hogy a szabvány a felső vezetésnek a KIR rendszerben történő magasabb szintű elkötelezettségét és a döntési folyamatokba való fokozottabb bevonását írja elő. Ennek részeként a felső vezetésnek a vállalat stratégiai tervéből – amely a fő üzleti folyamatokat is tartalmazza – mérhető, számszerűsíthető adatokat kell meghatározni a környezettel kapcsolatosan

A környezetirányítási rendszer kiépítésekor cél, hogy az integrálódjon be a szervezet mindennapi életébe és az üzleti folyamataiba.

Itt is megjelenik a mutatók képzésének követelménye, amellyel a szervezet életciklus elemzésen alapuló környezeti teljesítményértékelése elvégezhető, azonban továbbra sem követelmény az környezeti teljesítményértékeléssel foglalkozó ISO 14031 szabvány kötelező alkalmazása (MSZ EN ISO 14044:2006 Környezetközpontú irányítás. Életciklus-értékelés. Követelmények és útmutatók; MSZ EN ISO 14031:2013 Környezetközpontú irányítás. A környezeti teljesítmény értékelése. Útmutató).

Hasonlóan a minőségirányításhoz, a külső forrásból biztosított termékek és szolgáltatások – mint outsourcing vagy kiszervezett tevékenység – felügyelete itt is kötelező. Ennek megfelelően a szervezetnek szabályoznia kell, hogy milyen mértékben ellenőrzi a környezeti kritériumok teljesítését ezen tevékenységek esetében, vagyis az életciklus szempontok szerint azokra, melyekre úgy ítéli meg, hogy kellő

ismeretekkel rendelkezik és befolyásolni tudja, hiszen a kiszervezett tevékenység az alkalmazási terület részét képezi.

A megelőző tevékenység helyett a kockázatok és lehetőségek kezelése kerül előtérbe. Emiatt a „megelőzés” fogalma kevésbé hangsúlyos az új szabványban. Mivel a szabvány különböző pontjaiban van beágyazva a megelőző tevékenység (6.1, 9.1, 10.1 fejezetpontok), ezért azzal most már külön szabványpont nem foglalkozik.

A szervezetnek számszerűsítania kell a környezeti teljesítményét. Ehhez mutatókat határoz meg, amelyekon keresztül figyelemmel kísérhető a környezeti teljesítménye (működési-, vezetési-, környezeti teljesítménymutatók, környezeti állapot mutatók, lásd: ISO 14031).

A szervezetnek a megfelelő (elfogadható) környezeti hatás elérése érdekében, az életciklus szemlélet felhasználásával el kell végeznie a termékek és szolgáltatások elemzését (de nem kell részletes életciklus elemzést végezni).

ISO/CD2 45001:2015 tervezet

Ez a szabványtervezet a korábbi BS OHSAS 18001 (MSZ 28001) munkahelyi egészségvédelem és biztonság irányítási szabvány utódja lesz, így ez is ISO szabványként jelenhet meg.

Jelenleg azonban e szabvány végleges változatának megjelenése a másik két rendszerszabványhoz képest sok bizonytalanságot tartogat, mivel még csak az ún. CD2-es változatnál jár. Most úgy tűnik, 2016 végén, de inkább csak 2017-ben várható nemzetközi szabványként történő megjelenése.

A Cégcsoport esetében szükséges MIR-KIR változtatások összefoglalása

Mint látható, egyes elemek, melyek bekerülnek az új szabványba, eddig is megtalálhatóak voltak az egyes cégek folyamataiban, mint például a stratégiaalkotás, az üzletszerzés folyamata, az érdekelt felekkel történő kapcsolattartás, a tulajdonosi-felsővezetői kör bevonása, vezetői információs rendszer alkalmazása, üzleti kockázatértékelés.

A szervezet saját méretére szabhatja az irányítási rendszerét, vagyis kisebb

cégek, egyszerűbb folyamatok esetében kisebb, így számukra hatékonyabb irányítási rendszer építhető ki. Ezzel együtt a szervezet és környezete, valamint az üzleti és a munkakultúra szerepe megnő. Megerősödik a folyamatközpontú szemlélet is. Életciklus szemlélet felhasználásával kell a termékek és szolgáltatások elemzését elvégezni. Ez általában az építőipari tevékenység esetében meg is történik.

Követelmény az összes (külső és belső) érdekelt fél követelményeinek figyelembevétele és a külső és belső elvárások megértése.

Be kell vezetni a számszerűsített MIR-KIR teljesítményindikátorok használatát. A „kiértékelés” új fogalomként jelenik meg a szabványban, mint pl. teljesítményértékelés, figyelemmel kísérés és vezetői információs rendszer.

A minőségcélok épüljenek a kockázattételek eredményeire, valamint a kockázatmenedzsment terjedjen ki a saját és az outsourcing folyamatokra

Megnő a felsővezetőség felelőssége, elkötelezettsége, hatásköre és szerepe az irányítási rendszerben. Ennek következtében követelmény, hogy az irányítási rendszer kapcsolódjon a stratégiához is.

Szükséges a garanciális tevékenység jobb bevonása a folyamatokba, amely így már a folyamatok szerves részét képezi.

Az erőforrások biztosítása során fontos a munkatársak kompetenciájának meghatározása, a belső és a külső erőforrások pontos számbavétele, pl. a TÉR alkalmazásával.

Az üzlet sikere szempontjából kulcsfontosságú tevékenységek teljesítményében bekövetkező javulást vagy visszaesést mérőszámokkal, teljesítménymutatókkal

(KPI mutatók) kell kifejezni, amely lehetővé teszi az üzlet lényeges tevékenységeinek mérését, így láthatóvá válik, hogy ezek a tevékenységek milyen hatással vannak az üzletre.

Az ISO 9001 és 14001 szabvány-változásokra várhatóan 2015. szeptember-október (angol, német, francia) kerül sor, azt követően adják ki a magyar változatát, valószínűleg már 2016-ban, bár a Cégcsoport tanúsítás a nemzetközi változat alapján történik. 2015-ben volt a megújító auditunk, tehát előbb, mint ahogy az új szabványok kijönnek, így a 3 éves türelmi idő (újratanúsítások időszükséglete) miatt 2018-ban lesz nálunk aktuális a kötelező átállás. Ennek előrehozására inkább stratégiai döntések miatt kerülhet sor, mint például a pályázatokon való elindulás feltétele.

Varga Béla

Tervek, célok, új szezon...

Az A-Híd-OSC Újbuda vízilabdacsapat elsőként kezdte meg a felkészülést az új évadra. Komoly játékoskerettel, és még komolyabb elvárásokkal indul a 2015-16-os szezon az OSC számára.

Három új játékos igazolt csapatunkhoz: **Barabás Botond** kétszeres Universiade győztes kapus, **Német Toni**, a válogatott egyik centere, és **Nagy Ádám** a magyar vízilabda legújabb reménysége. Példásan összetartó, egymásért „meghalni is hajlandó” társasághoz igazoltak, olyan csapathoz, akik képesek mindent, és még annál is többet megtenni egymásért, és a sikerért.

Az idej elvárások csupán egy hellyel mutatnak előrébb a tavalyinál, ám ehhez még többet kell kihoznuk magukból a srácoknak... 110%-on teljesíteni. Idén is dobogós helyen végezni a Magyar Bajnokságban és a Magyar Kupában, valamint a nemzetközi porondon is tovább talpon maradni, mint legutóbb. Ehhez önbizalom kell, kőkemény munka, összetartás, fegyelem, kitartás.

Mindezek mellett a csapatnak nagyon fontos a társadalmi szerepvállalás is.

A következő szezonban is tervezzük, hogy jó ügyek mellé állunk. Örömkre szolgált, hogy segítségünkkel Demeter Judit, speciális olimpikon tollaslabdázó kijutott Los Angelesbe, majd két aranyéremmel és egy ezüsttel tért haza az olimpiáról. Melegséggel töltötte el a szívünket, hogy segíthetünk játékok, könyvek összegyűjtésével a Kossuth Gyermekekotthon lakóinak, akik

sokszor szurkoltak is a hazai meccseken csapatunknak, valamint a Semmelweis Egyetem I. sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikájának egy speciális ultrahangos készüléket vásárolni.

Bízunk benne, hogy szépen kialakult szurkolói táborunk tovább növekszik, hiszen a legjobb teltház meccsen nyerni.

Becsey Péter

HALHATATLANOK NAPJA

Ha megnézzük a naptárt, szinte minden nap valamit ünnepelünk a névnapunkon és születésnapunkon kívül, vagy netán valamire emlékezünk. És vannak tematikus napok is, ilyen a Föld napja, Anyák napja, és hosszú a sor, de közéjük sorolandó a Halottak napja is. Amikor emlékezhetünk elhunyt szeretteinkre, munkatársainkra, akik bár nincsenek köztünk, de mivel szívünkben élnek, halhatatlanok.

Vészhelyzeti terv

Isten eredeti szándéka a BIBLIA szerint az volt, hogy az EMBER boldogságban és halhatatlanságban éljen a Paradicsomban. Aztán jött a bűnbeesés, és életbe lépett – ma úgy mondanánk –, egy vészhelyzeti terv. Ekkor ezer év lett a limit, melyet némelyek megközelítettek, de senki nem élte túl. Aztán, szép lassan csökkent az Isten által biztosított évek száma, és a Zsol-táros korára eljutott, a legfeljebb nyolcvan esztendőig. Nézem az interneten, ma hány éves a világ legidősebb embere. Halogatnak szépen, de volt aki 138 évesnek mondta magát, más 124-nek (nekik nem volt születési anyakönyvi kivonatuk), de nemrég halt meg egy 115 éves amerikai hölgy, akit szintén legidősebbnek tituláltak, de Ő tudta is bizonyítani.

Repülés és halhatatlanság

Az ember álmai között mindig ott volt a vágy, a repülés mellett a halhatatlanságra is. Repülni már tudunk, de a test halhatatlanságát még nem sikerült elérni. Gyermekek körében a legkedveltebb videójátékok azok, ahol több életük is lehet, és semmi gond, egy kis meghalás, aztán jön egy újabb élet, a feltámadás.

Akiket szerettünk, nem felejtjük el soha, még akkor sem, ha e földön többé már nem találkozhatunk velük. Ahogyan Dávid király énekelte híres gyászdalában (legjobb barátja, Jonatán elvesztésekor): „Akik szerették egymást életükben, akik kedvesek voltak egymás számára, míg

ajkuk mosolyra nyílt, halálukban sem válhatnak el.”

A halál a XXI. század legnagyobb tabuja, nehezen beszélünk róla, még nehezebben éljük meg mások halálát. A mai világ embere óriási erőfeszítéssel igyekszik elkerülni a szembesülést élete végességével. Kultúránkból, hagyományainkból kikoptak, elavultak a temetéssel, a gyással kapcsolatos szokásaink. Budapesten, a nagy temetőben futószalagszerűen mennek a temetések, fél óránként.

A halál ténye két fő aspektusból érintheti az embert, egy közel álló, szeretett személy elvesztésének a tényében, illetve a saját magunk halálának elfogadásában. Ez utóbbi érdekessége, hogy saját magunk halálát nem tudjuk elképzelni. Még ha készülnék is rá, de ahogy a koporsóban ki vagyunk terítve, az életidegen.

Visszatekintve, a vallások képviselői mindig segítséget próbáltak nyújtani a haldoklónak, és a hozzátartozóknak is. A temetési szertartások, szokások pontos menetet adtak az elengedésnek, elbúcsúzásnak. A temetés, és az azt követő halotti tor szokása tulajdonképpen lehetőséget biztosított az élőknek, az elhunyt személytől való búcsúzásban. Ez sokszor érzelmi felszabadulást tett lehetővé, hisz az elhunytól beszélgethettek, és a múlt emlékeit felidézve örömteli pillanatok is előkerülhettek. Persze ezt az is befolyásolhatta, hogy az elhunyt az élettel betelve ment el a minden élőknek útján, vagy idő előtt, valami tragédia folytán.

Katakombák

A hamvasztás, örök dilemmája a kereszténységnek. Az őskeresztények kezdettől fogva igyekeztek elkerülni a pogányok „kegyeletsértő” temetkezési módját, a halottégetést. A pogányokkal ellentétben, akik éjjel temették el halottaikat, a keresztény temetés nappal történt, és sírjaik a nyílt utak mellé kerültek. Pétert Rómában a Via Triumphalis mentén a vatikáni domb alá, Pált két mérföldre a várostól, az ostiai út mellé temették. Idővel helyhiány miatt Rómában és más városokban, ahol a talajviszonyok megengedték, föld alatti temetkezési helyeket létesítettek (katakombák).

A katakombarendszerek a várostól távol alakultak ki. Az ún. 13. táblás törvény előírta, hogy a megholtakat eltemetni, elégetni a város falain belül tilos. Korai időktől, a város környékének az első, és harmadik mérföldkő közötti sávja volt a temetkezésre kijelölt terület. Azt a lakott területtől távol eső helyet, ahol a keresztények családtagjaikat, később vértanúikat elhelyezték, a „szendergés, megnyugvás” helyének (koimthriou) nevezték.

A halálhoz kapcsolódóan rengeteg szokás volt régen, és van ma is. Magyar őseink például, a halál bekövetkeztével azonnal lefoglalták a halott szemét, nehogy „elvigyen” valakit.

A zsidó temetési szokásokban olvasható, hogy az évforduló napján, az Őszi nagyünnep előtt kötelesek felkeresni hozzátartozójuk sírját.

Minden élők útja

Nagyon kifejező amikor azt mondják, hogy elment a minden élők útján. De van, aki szerint leadjuk a rendszámot.

Madách Imre Az ember tragédiájában azt írja, hogy az ember célja a küzdés maga... „Mondottam ember: Küzdj, és bízva bízzál!” És ez kiegészítendő egy ismeretlen szerző azon mondásával, hogy: Ha küzdesz veszíthetsz, ha nem küzdesz veszítettedél.

Közúti balesetek

Az élet tehát küzdelem, melyben megvan a felelősségünk, saját magunkért és környezetünkért, a ránk bízottakért is. Legkifejezöbben ez a közúton mutatkozik, ahol megy a küzdés, melynek súlyos következményei lehetnek. Milyenek is?

A világon minden hatodik másodpercben meghal egy ember közúti balesetben. Magyarországon a statisztika alapján 12 óránként hal meg valaki így. A közúti balesetek száma (összesen 15.847 baleset) tavaly lényegében megegyezett az egy évvel korábbival, de többen haltak meg az utakon, mint 2013-ban. Tavaly ugyanis 573 halálos baleset történt, és 626 halálos áldozatot követeltek ezek a balesetek, szemben az előző évi 591 halálos áldozattal. Tavaly a személyi sérüléssel, halálos áldozattal járó balesetek 2 százaléka történt az autópályákon, és összesen 25 ember veszítette életét a sztrádákon történt balesetekben.

A WHO egészségügyi világszervezet szerint a 15–29 éves korosztály körében az első számú halálozási ok már nem egy vírusos vagy halálos betegség, hanem a megelőzhető és elkerülhető halálos közlekedési baleset. Az előrejelzések szerint 2020-ra a forgalomban lévő járművek száma megduplázódik a világon.

2020-ra a közlekedési balesetek évente 1,9 millió életet követelnek majd, jelentősen túllépve a jelenlegi, 1,3 milliós éves halálozási számot. A közlekedési baleseti áldozatok fele gyalogos, kerékpáros és motoros, azaz védtelen közlekedő.

Munkahelyi balesetek

Magyarországon a munkahelyeken az elmúlt évben 19.661 baleset történt és ebből 69 dolgozónak oly mértékű volt a sérülése, hogy azokba bele is haltak. Nincs annál tragikusabb, mint amikor valaki elmegy otthonról dolgozni, és munkabaleset miatt soha többé nem megy már haza. Ha még csökken is a halálos balesetek száma, ebből egy is sok. Nem véletlen, hogy minden munkahelyen a cél a zéró baleset.

Az elmúlás csírája

Úgy kell élnünk, hogy soha ne feledjük, az élet mindig magában hordozza az elmúlás csíráját is. Történhet velünk baleset vagy megbetegedhetünk. Egy mondás szerint a fiatal meghalhat, az idősnek viszont előbb-utóbb meg kell halnia.

Horizont

Az élet örök, a szeretet halhatatlan,
A földi elmúlás csupán egy horizont,
A horizont pedig nem más, mint látótávolságunk határa.

Állok a tengerparton.

Mellettem egy hajó, a reggeli szellőnek feszíti vitorláit

És nekiindul a kék óceánnak.

Szépség és erő árad belőle.

Állok és nézem, amíg már csak fehér felhőfoszlánynak tűnik a horizonton,

Ahol a tenger és az égbolt összemosódnak.

Valaki megszólal melletttem: „Nézd csak eltűnt.”

„Hová tűnt vajon?”

Eltűnt a szemem elől. Ennyi lenne az egész?

Az árbc, a törzse, a vitorlája ugyanakkora, mint amikor útra kelt mellőlem,

És éppúgy elbírja élő rakományát, halad vele úti célja felé.

Csak én látom kisebbnek, valójában nem az.

És abban a pillanatban, amikor valaki azt mondja melletttem:

„Nézd csak, eltűnt”, más szemek jönni látják,

más hangok örömmel így kiáltanak:

„Nézd csak ott jön!”

Bajor Nagy Ernőnél tanultam az újságírás rejtelmait. Egyszer megkérdeztem tőle, hogy érzi magát? Azt mondta: egy nagy nullának érzem magam, így életem alkonyán, a kilencedik x felé, és abban bízom, hogy amikor hazamegyek, az Égiek elém írnak egy egyest, és talán még néhány nullát is. És így fogják földi életemet értékelni. A tisztelet, az emlékezés hozzátartozik mindennapjainkhoz, még akkor is, ha az már elhunyt hozzátartozóinkkal kapcsolatos. Tudjuk, hogy erre nekünk van szükségünk.

Szeressük, becsüljük, értékeljük a környezetünkben élő szeretteinket, munkatársainkat, és emlékezzünk azokra, akik már nincsenek közöttünk.

Egy ismeretlen szerzőtől olvastam az alábbi verset.

Bemutatkozik az **ADEPTUS-H ZRT.**

A magasépítés több területén tevékenykedünk országszerte, immár 23 éve. Kórházak, oktatási és egyházi létesítmények, bankok, színházak, kereskedelmi létesítmények színesítik referencialistánkat. Munkatársaink azonban általános elismeréssel építenek különféle szerkezetű hidakat, közműveket valamint összetett ipari telepeket és létesítményeket is.

A következőkben az ADEPTUS-H Zrt.-nél folyó projekteket mutatunk be röviden a főbb adatokkal és a készültségi állapotot bemutató fotókkal.

SAJÓKAZAI ÁLTALÁNOS ISKOLA BŐVÍTÉSE ÉS ÁTALAKÍTÁSA

ADEPTUS-H ZRT. – A-HÍD Zrt. közös ajánlattevők által nyert kivitelezés

Kezdés: 2015. május 28.

Várható befejezés: 2015. szeptember 30.

Megrendelő: Sajókaza Község Önkormányzata

Szerződés nettó értéke: 368.899 eFt

Az általános iskola Sajókaza központjában áll, a volt Radvánszky-kastély telkén. A tervezési területen, az iskola mellett egy elhanyagolt, tufakőből és nagyméretű téglából épült magtárépület is áll. A jelenleg romos épületben és a bővítményeiben több fontos iskolai funkció is helyet kap:

- az épület földszintjén egy étkezde alakítandó ki,
- az emeleten tornaszoba kerül kialakításra, lehetőséget adva a testnevelési óraszámok növelésére,
- a magtár keleti oldalán iskolai és szociális ellátás céljából, illetve a korszerű gyermekétkeztetés biztosítása érdekében konyhai épületrész épül, amely a terepszinteket kihasználva a magtár pincéjének a padlószintjén kerül elhelyezésre.

A meglévő iskolaépülethez új épületszárny csatlakozik majd orvosi szobával, öltözőkkel, tantermekkel.

A kivitelezés a mai előírásoknak megfelelően biztosítja az akadálymentességet, a beruházás során teljes körű épületgépezeti, épületvillamossági felújítás, korszerűsítés zajlik.

Sajókaza magtár

Sajókaza épület

MENTŐÁLLOMÁSOK

Kezdés:	2014. november
Befejezés:	2015. július
Megrendelő:	Országos Mentőszolgálat
Szerződések nettó értéke régiónként:	
ÉAR-régió:	
Kőtelek, Kunhegyes, Tiszafüred	214.736 e Ft
ÉMR-ÉAR-régió:	
Salgótarján, Encs, Eger, Ricse, Tiszaadony	248.623 e Ft
ÉMR-régió:	
Aggtelek, Krasznokvajda, Sárospatak	282.866 e Ft

Az Országos Mentőszolgálat a Projekt keretében hat régióban, az ország 60 önálló helyszínén található meglévő mentőállomások dinamizálását (felújítását) és 22 új mentőállomás építését kívánja megvalósítani, melyek közül a HÍDÉPÍTŐ Zrt-vel és az ÉMR-régió esetében a K.V Építőipari Kft-vel konzorciumban az ADEPTUS-H Zrt. 11 db mentőállomás építési, illetve felújítási munkáit nyerte meg 2014 októberében. A felújítandó állomások esetében a megvalósítás során, ahol ezt az építési feladatok lehetővé tették, az egyes mentőállomások működésének folyamatos biztosítása volt szükséges.

Mentőállomás

ALBACOMP INNOVÁCIÓS KÖZPONT GENERÁL KIVITELEZÉSI MUNKÁI

Albacomp

Kezdés:	2014. október 10.
Várható befejezés:	2015. szeptember
Megrendelő:	ALBACOMP RI Rendszerintegrációs Kft.
Szerződés nettó értéke:	1.065.000 eFt
Az Innovációs Központ többfunkciós épület, mely helyet nyújt az építető - Albacomp RI Rendszerintegrációs Kft. - irodáinak, oktatótermének és a tevékenységéhez tartozó szerviznek, valamint egy új és korszerű szerelőüzemnek, illetve az ezeket kiegészítő raktár és egyéb kiszolgáló helyiségeknek.	
Nettó szintterület:	4.009,00 m ²
Építménymagasság:	11,96 m < 12,00 m

*Tordai Pál,
Czárné Bunda Diána,
Bucher Tamás*

VILÁGÖRÖKSÉGEK nyomában a Kisalföldön

XXI. Nemzetközi Építész Diákkonferencia

2015 áprilisában a Porta Speciosa Egyesülettel és a Hild Alapítvánnyal együttműködve a győri Hild József Építőipari Szakközépiskola rendezte a nagy hagyományokkal bíró Építész Diákkonferenciát „Világörökségek nyomában” címmel.

Fertőd, találkozás herceg Esterházy Antallal

Az évről évre megrendezésre kerülő rendezvények, melyek sora 21 éve Győrben indult, az építészeti szakközépiskolák tanulóinak és oktatóinak több évtizedes múltra visszatekintő szakmai fóruma, találkozási helye, mely jó alkalom a tudásmegosztásra, a kapcsolatok ápolására is.

A konferenciára kárpát-medencei magyar tannyelvű középiskolákból érkeztek építészeti tanuló diákok és kísérő tanárok az országhatárokon belülről és túlról is, azaz a Felvidékről, Erdélyből, illetve a Délvidékről összesen több mint 150-en.

A diákkonferencia nyitó rendezvényére széles szakmai érdeklődés mellett a győri Városháza dísztermében került sor, innen indult útjára a Győr barokk belvárosát, a Baross utat, a Káptalandombot, valamint a Széchenyi teret feltérképező városismereti séta.

A szakmai találkozók általános témája az épített örökség védelme, minden évben más-más kiemelt helyre fókuszálva. Idén a választás a Kisalföld világörökségi színtereire esett, a **Pannonhalmi Bencés Főapátságra**, illetve a **Fertő Kultúrtájra**, ahol nemcsak a korszakalkotó építészeti megoldások, hanem az azokat körülvevő természeti és kulturális környezet, a természetvédelem és a vízgazdálkodás is középpontba került. Ezekben a helyszíneken egy tartalmas napot tölthettek a résztvevők.

A **Fertődi Esterházy kastély** egyedülálló külső kialakítását, szerkezeti és formai megoldásait, belsőépítészetét, parkját

és a felújításáért ICOMOS díjat elnyert marionett színházát, egyedi, szakmai idegenvezetés mellett ismerhették meg diákok. A látogató csapat, pedig egy rövid időre, a kastélyban időző Herceg Esterházy Antallal is találkozhatott. Az Esterházy-kastély munkatársai egyébként is példaadó, tudományos, művészeti, műemlékvédelmi tevékenységet végeznek, melynek nemcsak országosan, hanem nemzetközi vonatkozásban is jó híre van. Ebbe az értékmentő tevékenységbe nyertek betekintést a diákok. Köztük a Hild József Építőipari Szakközépiskola műemlékfenntartó képzésre készülő tanulói is, akik az elkövetkező tanévben ilyen irányú szakmai ismereteket fognak elsajátítani.

A **sarródi Kócsagvárban** a Fertő-Hanság Nemzeti Park természetvédelmi munkájának és a Fertő tó vízgazdálkodásának bemutatása szerepelt a programban.

Pannonhalmán az ezer éves Főapátság építészeti sajátosságaival, a történeti és a kortárs épületek találkozásával, valamint a bencés szerzetesek kultúráteremtő munkájával ismerkedhettek meg a konferencia résztvevői. A hagyományoknak és a jelen kor kihívásainak is megfelelő, folyamatosan bővülő épületegyüttes nagy hatást gyakorolt mindenkire.

Az iskola által hirdetett „történeti színházak” pályázatra egyedi, kreatív színvonalas tablókat érkeztek, többek között a kaposvári, a nagyváradi, a szabadkai, a szolnoki színházról. A Porta Speciosa Egyesület műemléki értékű térelválasztók, pályázati

kiírására is értékes felmérési dokumentációk készültek kerítések, kapuk rácsok, korlátok részleteiről. A nyertes pályaművek készítői a záró rendezvényen, díjazták, ahol Józsa Tamás a Hild József Építőipari Szakközépiskola igazgatója az Építész Diákkonferencia támogatóinak, illetve a közreműködőknek, résztvevőknek is köszönetet mondott.

Hagyományteremtő módon a szombat esti diákprogramok sorába papírhíd építő versenyt is rendeztünk a tanulók részére. Iskolánként egy-egy fő vett részt rajta, az A/4-es papírlapokból különböző, hajtogatással minél nagyobb teherbírási papírhidakat létrehozva. A többiek szurkolóként segítettek a munkájukat. A jó eredményt elért versenyzők díjazásban részesültek. Külön köszönet az A-Híd Építő Zrt támogatásáért, amely a konferencia megvalósítását és a konferencián kimagasló eredményt elért tanulók jutalmazását is segítette.

A Hild József Építőipari Szakközépiskola egyébként is kiváló kapcsolatot ápol az A-Híd Zrt-vel, ez lehetővé teszi, hogy az intézmény képzési profiljához kapcsolódóan olyan rangos szakmai rendezvényeken vehessenek részt a tanulók, mint a Híd makett építő verseny vagy a Hidak és Hídepítő Napja, melyek jó alkalmat jelentenek arra, hogy a diákok elméleti tudásukat a gyakorlatban is alkalmazzák különböző kreatív szakmai feladatok megoldása során.

Józsa Tamás

Papírhíd építő verseny terhelési próba

Résztvevők

Bemutatkozik az **A-Híd Zrt.** akkreditált Laboratóriuma

Az A-HÍD Zrt. Laboratóriuma

2015. május 6-tól megkapta az akkreditált státuszt. 2015. május 18-tól az M-Híd Zrt. Laboratóriuma helyett az A-HÍD Zrt. Laboratóriuma végzi a vizsgálatokat és mintavételeket.

A hathónapos igazolt működés és a 2015. április 9-én megtartott helyszíni felülvizsgálat, valamint a benyújtott dokumentáció alapján a Nemzeti Akkreditáló Testület (NAT) Akkreditáló Bizottsága az A-Híd Zrt. Laboratóriumának, az alábbi területekre megadta a vizsgálólaboratóriumi akkreditált státuszt:

- 1 szilárd beton laboratóriumi vizsgálata;
- 2 szilárd beton, frissbeton, szigetelés és bevonat betonon, fém, acél, festékbevonat és bevonatrendszer fém felületen, műanyagok és keménygumi, talaj helyszíni vizsgálata;
- 3 frissbeton mintavétele, minta-előkészítése.

laboratóriumvezető:

Vigh Botond

labor adminisztráció:

Huncsik Lászlóné (Anikó)

laboratóriumvezető helyettes:

Király Csaba

labortechnikusok:

*Pályi Attila, Szabó Balázs,
Papi Krisztián Bertalan*

Az akkreditált területet a Részletező Okirat táblázatai tartalmazzák részletesen.

A 2015. május 6-tól 2019. május 5-ig érvényes, NAT-1-1774/2015 nyilvántartási számon és 2015. május 6-án kiállított határozat az MSZ EN ISO/IEC 17025:2005 szabványnak való megfelelést igazolja.

Az akkreditált státusz odaítélésével a Cégcsoport laboratóriumi tevékenységének végzése továbbra is folyamatosan biztosított. A Laboratórium elérhetősége változatlan maradt, a személyzet egy fővel bővült a korábbi M-Híd Zrt. Laboratóriumánál megszo-

1. táblázat Az akkreditált területéhez tartozó laboratóriumi vizsgálatok

A vizsgált termék/anyag	A vizsgált/mért jellemző, a vizsgálat típusa, mérési tartomány	A vizsgálati/mérési módszer azonosítója
Sziárd beton	Nyomószilárdság Nyomóterheléses módszer Rc = 5-150 N/mm ² , fc = 5-150 MPa	MSZ 4715-4:1987 MSZ EN 12390-3:2009
	Vízzáróság Vízbehatolás nyomás hatására 1-150 mm	MSZ 4715-3:1972 3. fejezet MSZ 4719:1982 (visszavont szabvány) M melléklet MSZ EN 12390-8:2009
	Fagyállóság Ciklikus fagyasztás - olvasztás Nyomószilárdság csökkenés, tömegveszteség 0,1-50%	MSZ 4715-3:1972 4. fejezet MSZ 4798-1:2004 5.5.6. szakasz „A” eset (visszavont szabvány)
	Lehámulás fagy hatására Fagyasztás - olvasztás vízben, vagy NaCl oldatban S = 0,002-5 kg/m ² , tömegveszteség ≥ 0,1 m%	MSZ CEN/TS 12390-9:2007
	Próbatestek testsűrűsége Tömeg- és hossz-mérés 2000-3000 kg/m ³	MSZ EN 12390-7:2009

2. táblázat Az akkreditált területéhez tartozó helyszíni vizsálatok

Sziárd beton	Visszapattanási és nyomószilárdság Schmidt kalapácsos módszer Visszapattanási érték: 18-50, Nyomószilárdság: 10-70 N/mm ²	e-UT 09.04.11:1999 1- 4.4.8. szakasz MSZ EN 12504-2:2013
	Felületre merőleges tapadószilárdság leszakítással 0,1-8,5 N/mm ²	e-UT 07.03.21:2000. M1
	Makroérdeség mérés térfogatmódszer MTD = 0,1-3 mm	ÚT 2-2.111:1977 (visszavont előírás) 3. fejezet MSZEN 13036-1:2010
	Felületi egyenetlenség mérés Mérőléces vizsgálat Hossz-mérés 0,5-50 mm között	MSZ EN 1303 6-7:2004
	Karbonátosodás mélység fenolftalein indikátoros módszer lepattintott felületen 0,1-40 mm	e-UT 09.03.11:1999. 5.1. szakasz
	Kloridbehatolás mélysége Ezüst-nitrát és kálium-kromát oldatos módszer lepattintott felületen 0,1-40 mm	e-UT 09.03.11:1999. 5.2.3. szakasz
	Nedvességtartalom kalciumkarbidos módszer w = 1-7%	e-ÚT 07.03.21:2000. M 10
Frissbeton	Roskadásmérés roskadásmérő kúpos módszer h = 10-210 mm	MSZ EN 12350-2:2009
	Terülmérés ejtőasztalos módszer f = 340-600 mm	MSZ EN 12350-5:2009
	Friss beton testsűrűség, tömeg és térfogat mérés 1000-3000 kg/m ³	MSZ EN 12350-6:2009
	Levegőtartalom Nyomáskiegyenlítéses módszer Ac% 0,1-15 térfogat %	MSZ EN 12350-7:2009 5-7. fejezet
Szigetelés és bevonat betonon	Felületre merőleges tapadószilárdság leszakítással 0,1-8,5 N/mm ²	e-UT 07.03.21:2000. M1
Fém, acél	Felület érdesség összehasonlító eljárással tapintás (23-170 μm)	MSZ EN ISO 8503-1:2012 MSZ EN ISO 8503-2:2012
Festékbevonat és bevonatrendszer fém felületen	Felületre merőleges tapadószilárdság leszakítással 0,1-10,0 N/mm ²	e-UT 07.03.21:2000. M1
	Szárazréteg-vastagság örvényáramos módszerrel 1-5000 μm	MSZ 9640-21 :1986 (visszavont szabvány) MSZ EN ISO 2808:2007 6.3.5. szakasz
Műanyagok és keménygumi	Benyomódásos keménység (ShoreA-keménység) 10-100%	MSZ EN ISO 868:2003
Talaj	Teherbírás mérés könnyű ejtősúlyos módszer Evdmax. 1-125 MN/m ²	e-UT 09.02.32:1998

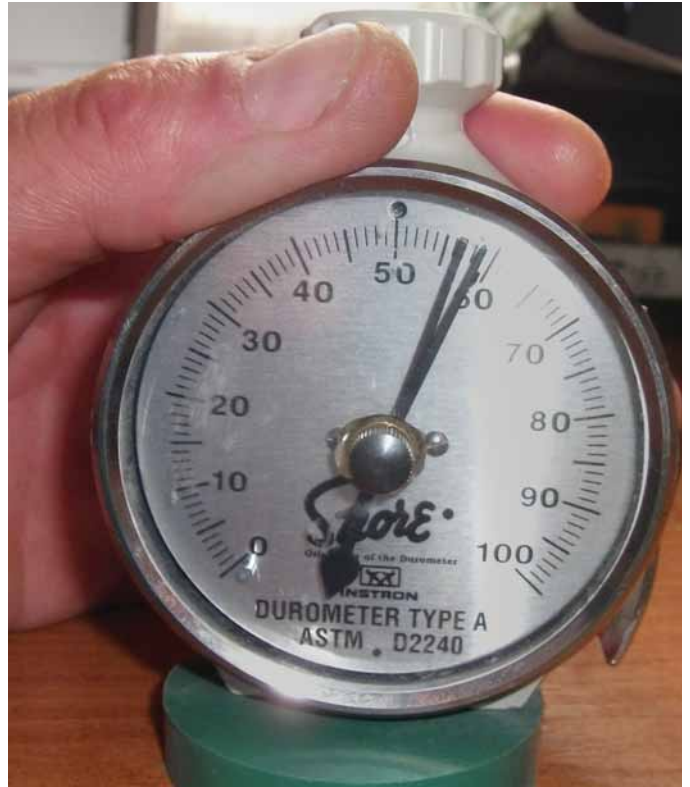
3. táblázat Az akkreditált területéhez tartozó mintavételi, minta-előkészítési eljárások

Termék/anyag	Az eljárás jellege	Az eljárás azonosítója
Frissbeton	Betonvizsgálati próbatestek mintavétele, készítése és kezelése szilárdságvizsgálati célra	MSZ EN 123 90-2:2009 MSZ 4715-4:1987 2. fejezet

Az sikeres akkreditációt megelőzően közel egy éves, feszített tempójú előkészítő munka folyt a követelményeknek való megfelelés biztosítására. Annak ellenére, hogy az M-Híd Zrt. Laboratóriumának működése során rengeteg tapasztalatot szereztünk, az első eljárás lefolytatása mégis nehezebbnek bizonyult a vártnál. Ebben közrejátszott a NAT folyamatosan szigorodó követelmény-rendszere, de az A-Híd Zrt. átalakulásával járó adminisztratív következmények és a munkaerőterheltség is hátráltatták az eredetileg meghatározott ütemtervet.

Az akkreditálási kérelem beadásához minimum három hónapos működést kellett igazolni, melyet kiegészítenek a különféle jártassági vizsgálatok. A NAT ügyintézési határideje 6 hónap, amelybe nem számít bele a hiánypótlásra fordított idő. Ezért a hiánypótlásokat igyekeztünk a legrövidebb időn belül elvégezni. Így sikerült az A-HÍD Zrt. Laboratóriumának megszereznie az akkreditált státust 11 nappal az M-HÍD Zrt. Laboratóriuma akkreditált státusa érvényességi idejének lejárata előtt.

A rendelkezésre álló alig egy év alatt teljesen új kézikönyvet és eljárásokat kellett kidolgozni, amelyek a NAT kérése alapján többször is módosításra kerültek. Az átfogó belső felülvizsgálatokat és a vezetőségi átvizsgálást határidőre el kellett végezni, de a mérőeszközök és mérőberendezések tulajdonviszonyait is rendezni kellett. Emellett a személyzet szakmai felkészültségét is több oktatással, tanfolyammal és jártassági vizsgálatokkal kellett igazolni, attól függetlenül, hogy ez az M-Híd Zrt. Laboratóriumában minden résztvevő számára biztosított volt.

Az egy éves bevezetési időszakba még a fél éves, dokumentált laboratóriumi működést is bele kellett illeszteni, ami a körvizsgálatok átfutási idejét és a nem akkreditált státuszban történő vizsgálatokkal járó nehézségeket figyelembe véve, a személyzet munkaerőterhelését jelentősen megnövelte, ezt pedig párhuzamosan kellett elvégezni az M-Híd Zrt. Laboratóriumának akkreditált státusú vizsgálataival.

A vizsgálatok zöme a már megszokott méréseket és mintavételeket tartalmazza, de néhány új vizsgálat is bekerült a tevékenységi körbe: Próbatestek testsűrűségének meghatározása, felületi egyenetlenség mérés mérőléces vizsgálattal, felület érdesség vizsgálata összehasonlító eljárással fém felületeken, benyomódásos keménység vizsgálata (ShoreA-keménység), talaj teherbírás mérése könnyű ejtősúlyos berendezéssel.

Köszönetünket fejezzük ki a Laboratórium dolgozóinak. Szintén köszönet illeti azon projektek munkatársait is, akik elősegítették a helyszíni mintavételeket, és biztosították a feltételeket a kötelező számú vizsgálat elvégzéséhez.

Vigh Botond, Varga Béla

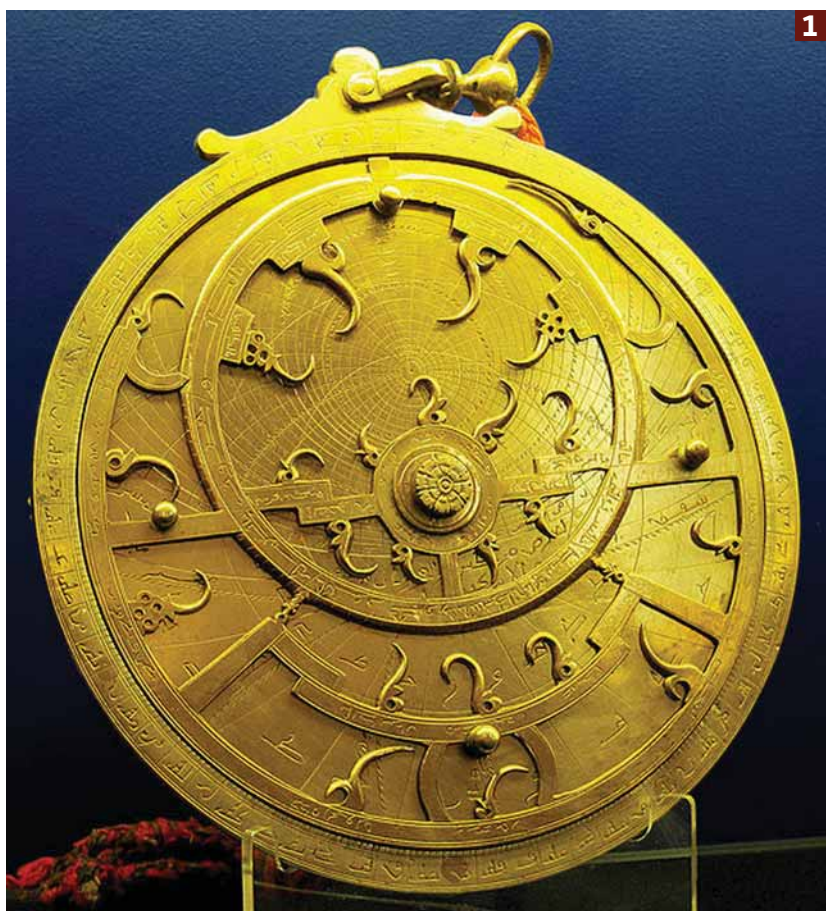

Közlekedési emlékek az ókori és a középkori Európából és Ázsiából

Összeállításunkban

- a lehetőségekhez igazodva -
áttekintést szeretnénk adni
azokról a mintákról,
kapcsolatokról, melyek mentén
az egymást követő történeti
korokban, olykor nagyobb
fizikai távolságban létrejött
- majd leépült (utódokba
beolvadt, esetleg
megsemmisültnek tekinthető)
- kultúrák átvették elődeik
tapasztalatait, építettek
azokra, majd továbbadták
követőiknek.

Szabó László

1 Perzsa mintára készült asztrólábium (csillagászati szögmérő) a XIII. századból, alaplemeze cserélhető, így több földrajzi környezetben is módot ad a tájékozódásra;

2 A Nagy (II.) Kurus (Kürosz Cyrus) által alapított I. Perzsa birodalom térképe, Kr. e. 480 körül;

3 A Kikeri tavi gát: római-kori út és duzzasztógát a mai 8. sz. főközlekedési út alatt, Várpalota közelében;

4 A Borostyánkő út Königsberg-Aquileia között, a mai Magyarországot is érintő vonala mintegy 2000 km-es kapcsolatot biztosított az áruszállítás és olykor a katonai célok számára, Dr. Gabrieli Gabriella és a Soproni Múzeum szíves engedélyével;

5 Római-kori hidak modelljei a Közlekedési Múzeum kiállításában: az Al-dunai Traianus híd két parti szerkezete, valamint a veronai Ponte Pietra;

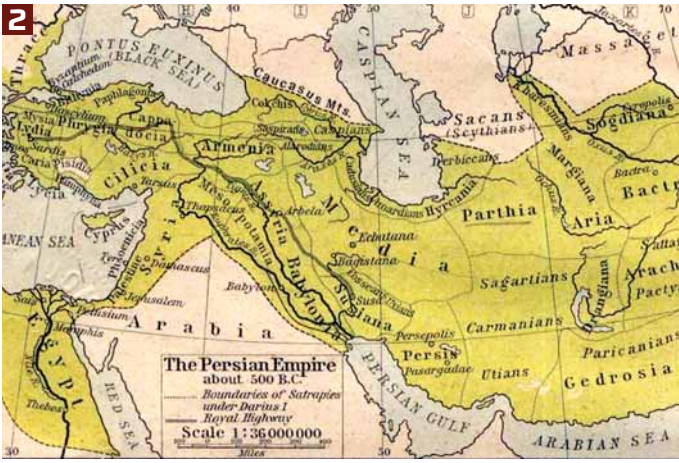
6 Kvadráns Pekingben, a műszert a császár csillagászai elméleti kutatások számára szerkesztették, felhasználásával térképeket rajzoltak, készült 1673-ban;

7 Gördülőhíd kínai rajzon, alkalmazásával elkerülhető volt a mozgó zsilipkapu alkalmazása;

8 Ibn Battúta és Ibn Fadlán útvonalai; az Iszlám elterjedése után a Földközi tenger medencéjében, majd Európában és Ázsiában is megjelentek az arab utazók, kereskedők, térképészek;

9 A vikingek VIII. – XII. század közötti kereskedelmi, felfedező és megszálló útjainak térképe a Közel-Kelettől Grönlandig, valamint Skandináviától Észak-Afrikáig, emellett eljutottak „Vinlandig”, azaz Nyugat-Amerikáig;

10 Egy részlet a Bayeux-i Kárpitról: Harold Godwinson hajója, a több méter hosszúságú textília a mai Anglia normann megszállásának történetét beszéli el, képsorokban;

A lebegő falu

Van egy hely Komárom-Esztergom megyében, amely az elmúlt években a hazai fotósok egyik paradicsoma lett. Bokod a Vértes északnyugati lankái alatt elterülő, alig háromezer lelket számláló község neve, hírnevét pedig ironikus módon egy hajdani ipari fejlesztésnek köszönheti.

A település északkeleti határában 1961-ben létesített hőerőmű jelenléte ugyanis olyan környezeti változásokat idézett elő, amelyek alapjaiban változtatták meg a környék látképét. Az erőmű biztonságos működéséhez a mérnökök mesterséges hűtőtavat terveztek, mely a közelben folyó Által-ér felduzzasztásával jött létre. A vízzel elárasztott egykori rét területéről megoszlanak a vélemények, mérete 130-160 hektárra tehető. A hűtőtő a horgászat szerelmeseinek valódi nirvánája, az erőmű által termelt felesleges hő hatására ugyanis télen sem fagy be teljesen. Jelenlegi arculatát, ezáltal pedig legfőbb vonzerejét a hosszú évek óta jelen lévő horgászoknak köszönheti, akik szinte önálló kolóniát hoztak létre a vízterület felszínének keleti oldalán.

Nehéz szavakba önteni, mit éreztem azon a késő nyári délutánon, amikor az Oroszlány irányából megközelített hely lát képe először tárult fel előttem. Sokat látott és tapasztalt emberként elkerekedett szemmel gyönyörködtem a naplemente által megfestett, elképesztő fényhatásokat és kontrasztokat produkáló tópartban. Mintha a természet ecsetét egy

impresszionizmusról szürrealizmusra átnyergelt Van Gogh vezette volna keresztül a XX. század iparának fullasztó utópiáján. Színes házikókban végződő, legyezőszerűen szétterülő, rozoga, korhadt – és itt-ott leszakadt – fahidak, alattuk fenyegető mélységű, sötét víztömeg, mögöttük narancsszín izzó napkorong és füstöt okádó gyárkémények sziluettjei. A látvány egyszerre magával ragadó, elgondolkodtató, és borzongatóan rideg, akár egy Pink Floyd lemezborító.

Egyetlen horgászt látunk, épp a stéget javítja. Tudom, milyen introvertáltak a pecások saját kis birodalmukban, ahol bizony szigorú szabályok vannak, éppen ezért nem akarom zavarni, ám amint észrevesz, rögvest széles mozdulatokkal invitál a parttól úgy 25-30 méterre lévő kunyhójába. Szikár ember, bőre napcserzett, tekintete érdeklődő és intelligenciától csillogó. Miután bebotorkálunk a recsegő-roppogó deszkákon, a gyerekeket óva inti a part mentén majd' két-, beljebb pedig öt-méteres vízmélység okán, majd büszkén mutatja a falon lévő trófeát, a tóból általa kifogott 30 kilós harcsa fejét. Elmondása szerint ennél jóval nagyobb példányok

is fellelhetőek itt. A stégről körbenézve, az északi oldalon található gigantikus pernyedepóniák nem evilági hatású területet körvonalaznak, ám ez a rész csak a kutatómunka során felfedezett, a világhálón fellelhető légi felvételeken mutatja meg igazi arcát. Kérdésemre, miszerint mennyire nehéz akceptálni az ide járó bámészkodókat, mindössze legyintéssel válaszol. Nincs velük baj. Csendes környék volt ez mindig, igazából csak az elmúlt években kapták fel. Főleg fotósok jönnek, őt nem zavarják, a fia is lelkes amatőr.

A tő jövőjét firtató kérdésemre elkomorodik önkéntes idegenvezetőnk: az erőmű sorsa bizonytalan, jelenleg úgy tűnik, az esztendő végére zárja kapuit. Hogy ez milyen hatással lesz a hűtőtőra és környezetére, egyelőre nem tudni. Próféciaikba senki nem bocsátkozik, a horgásztársadalom viszont reménykedik, hátha maradhat minden változatlanul. Jó lenne, ha ez a forgatókönyv valósulhatna meg, mert az erőmű, a hűtőtő és a horgászok furcsa szimbiózisa lenyűgöző – télen és nyáron, reggel és este, ködben és napsütésben.

Szöveg és fotók: Danev György

A skóciai Forth Bridge vasúti híd

Az UNESCO Világörökség Bizottsága a világ eddigi 1007 helyszíne mellé idén 24 újabb helyszínt jelölt a Világörökség részévé.

Tavalyig négy, hídnak nevezhető szerkezetet találhattunk a listán:

Franciaországban, az eredetileg vízvezetéknek épült **Pont du Gard** szerkezete 1985-ben került fel a világörökségi helyszínek közé.

Bosznia-Hercegovina területéről két híd: a **mostari Öreg-híd** 2005-ben, a **szokoli Mehmed pasa hídja** pedig 2007-ben kapta meg az elismerést.

Spanyolországban, a 2006-os esztendőben a **Vizcaya-híd** nyert világörökségi védettséget.

A **Forth Bridge** a skóciai Edinburgh közelében a vasúti forgalmat hivatott átvezetni a Firth of Forth tengeröböl felett, immár 125 éve. 1890. március 4-én nyitották meg, s napjainkban is közel kétszáz szerelvény halad át rajta naponta. E híd fontos mérföldkő a hídtervezés és hídépítés történetében, hiszen akkor épült, amikor a vasút meghatározóvá kezdett válni a hosszú távú szárazföldi áruszállításban.

A tervezők, Sir John Fowler és Benjamin Baker két – akkor újdonságnak számító – alkalmazást szerepeltettek tervükben: az acél alkalmazását és a konzoltartó elvét. Az akkori időben az első nagy acélhidat 1874-ben adták át St. Louisnál, és konzolos híd is csak egy épült vasút számára, Németországban.

Az építés helyszínén a tengeröböl némileg keskenyebb ugyan, de a 65 méteres vízmélység nem tette lehetővé sok pillér létesítését, s így az áthidalt nyílások csökkentését. Egyedül csak a meder közepén található kis sziget (Inchgarvie) adott lehetőséget egy közbenső támasz kialakítására.

Mindhárom pillér (az Északi Queensferry, az Inchgarvie, és a Déli Queensferry) négy-négy, egyenként 21,3 méter átmérőjű körkeresztmetszetű szekrényalapon áll, melyekre gránitburkolatú terméskő falazatokat építettek. A 100,6 méter magas acél pilonok e pillérekre támaszkodnak. A pilonokról nyújtották ki mérlegszerűen a konzolokat mindkét irányba, összesen hat darabot. A nyomott öveket 3,6 méter átmérőjű csövekből építették meg a pilon tövétől indítva, amelyek enyhén laposodó ívben haladtak a nyílásközép felé. E nyomott csőszelvénybe csatlakoztak be a pályaszerkezet oszlopai és a felső övek ferde rácsrúdjai. Az öböl áthidalása érdekében a konzolok közé – szabadon szerelt technológiával – 107 méter hosszú befüggesztett tartókat építettek. A szabad nyílások így kétszer 521 métereseek.

A középső konzolos fő hídszerkezethez viaduktok csatlakoznak mindkét oldalon. A híd teljes hossza így már 2460 méter. A felhasznált acélszerkezet súlya 58.000 tonna.

Az 1882-től 1890-ig tartó kivitelezéssel a Forth vasúti híd új rekordokat állított fel a maga idejében, mind a konzolok magasságával és hosszával, mind a szabad nyílások méretével, mind pedig a szerkezetbe beépített acél mennyiségével. Nem csak akkor volt híres, ma is a világ egyik legnevezetesebb hídjaként tartják számon, így méltán került fel az UNESCO rangos Világörökségi Listájára.

*Forrás: David J. Brown,
Hidak. Háromezer éve harcban a természettel.
Fordította: Medved Gábor (2004)*

*Magyar János
Lipót Attila*

20 éves a HÍDÉPÍTŐK labdarúgó csapata

Beszélgetés *Polenyák András* csapatkapitánnyal, aki a kezdetektől vezeti labdarúgóinkat.

- Mielőtt a labdarúgásról beszélgetnénk, mondj néhány szót Magadról, és arról, hogyan szeretted meg a sportot?

- A sportot már gyermekkoromban megszerettem. Borsod megyében,

szülőfalumban, Sáradsadányban a szabadidőmben mindig futballoztam. Középiskolás koromban Budapesten már sokféle sportot kipróbáltam, de ennek ellenére hozzám a labdarúgás állt mindig

a legközelebb. Több amatőr csapatban is futballoztam, többek között Németországban, Freiburgban, az UNMÜSSIG csapatában is.

1990. január 2-án kerültem a Hídépítő Vállalat Gépészeti Főmérnökségére, ahol gépészeti művezetőként dolgoztam különböző beosztásokban. Legutóbb gépészeti telepvezető voltam. Mivel munkavédelmi technikus végzettséggel is rendelkezem, ezért a munkavédelmi feladatok ellátása is rám hárult. Néhány évvel ezelőtt a telep megszűnésével az én beosztásom is megszűnt, így ma már nem a Hídépítőnél dolgozom. A lelkem mélyén azért mindig Hídépítő maradtam! Ha az életem útja és a hídépítő lehetőségek valaha még találkozhatnak, szívesen lennék ismét „nem csak lélekben” hídépítő.

Édesapám a hatvanas években szintén a Hídépítő Vállalatnál dolgozott, részt vett az Erzsébet-híd építésénél. A kötődésem tehát nagyon régi és erős.

- Kinek az ötlete volt a Hídépítő foci-csapatának létrehozása, és milyenek voltak a kezdeti lépések?

- 1995 tavaszán, a gépészetben sok fiatal dolgozott, akik szerettek volna futballozni. Az akkori Főmérnököt, Racsmány Lászlót azzal a kéréssel kerestem meg,

hogy támogassa egy futballcsapat létrehozását. Apáthy Endre, akkori vezérigazgató engedélyezte, hogy Hídépítő néven futballozzunk, és támogatásáról biztosította a csapatot. Az első megmérettetésünk a Mélyépítő Kupa volt, amely a Margit-szigeti stadionban került megrendezésre, nyolc építőipari csapat részvételével. Itt a második helyen végeztünk, a siker pedig elindította és megalapozta a következő húsz év jó szereplését is.

- Az elmúlt 20 évben merre jártatok?

- Nagyon sok kupán és bajnokságban vettünk részt, és sok meghívásnak tettünk eleget. Évente kb. 50 mérkőzést játszottunk. Legtöbbet Budapesten, de jártunk vidéken is. Például: Köröshegy, Bálványos, Szerencs, Tokaj, Fűzér, Csákvár, Szigetszentmiklós, Szigethalom, Bodrogolaszi, Sáradsadány stb. Az elmúlt 20 évben 55 alkalommal végeztünk a dobogón.

- Ki tudnál emelni valami nagyon emlékezetes eseményt az elmúlt időszakból?

- Természetesen több ilyen is van. 1998 decemberében ORFK Focigálán vettünk részt az építők válogatottban, melyet a Középület Rt., a Magyar Építők, a Zala megyei ÁÉV, a Mezőp Vill és a Hídépítő Rt. közösen alkotott. A tornát a rendőri árvák megsegítéséért rendezték. Csapatunkból 4 fő kapott meghívást: Zomborcsevics Milán, Szabó Zoltán, Polenyák Roland és én. A helyszín, a Vágóhid utcai rendezési szervek kiképző központjának sportcsarnoka volt. Résztvevők: Építők válogatott, Színészek, Újságírók, ORFK válogatottja. A kezdőrugást az aranycsapat kapusa, Grosits Gyula végezte el. A sítót Puhl Sándor fújta, akit négyszer választottak a világ legjobb játékosává. A mérkőzésekről a Hungary sport televízió összefoglalóban számolt be. 6 ponttal, 8:6 gólaránnyal a 2. helyen zártuk a tornát,

amihez a Hídépítők játékosai 5 góllal járultak hozzá.

1997-ben mi képviseltük a XI. kerületet azon a labdarúgó napon, ahol Budapest 22 kerületének legjobb csapatai indultak. Ebben az erős mezőnyben az ötödik helyen végzett a Hídépítők csapata, 17 kerületet maga mögé utasítva.

2015-ben az Aranyászok Futballarénában az alapbajnokság után részt vettünk az extra rájátszásban. Az elit bajnokságban, ahol a legjobb négy csapat vett részt, csapatunk 3 győzelemmel végzett az első helyen. Idén megnyertük a Budai XI. SE által szervezett bajnokságot a Mérnök utcában, így méltóképpen ünnepeljük a Hídépítők focicsapat 20-éves fennállását.

- Hány játékos fordult meg ez idő alatt a csapatban?

- Az elmúlt 20 évben kb. 200-230 játékos fordult meg a csapatban, végzettségtől függetlenül. Játékosunk éppúgy volt művezető, gépkezelő, technikus, építésvezető, mint igazgató.

- Mire a legbüszkébb a csapat?

- Az elért eredményeink mellett nagyon büszkék vagyunk arra, hogy rendszerváltás után a futballcsapat létrejöttével újra indítottuk a sportéletet a Hídépítőnél. Minden évben megrendezzük a Hídépítők Labdarúgó Napja rendezvényt abból a célból, hogy minden Híd-csoportnál dolgozó, labdarúgást kedvelő számára egy kellemes sportnapot biztosítsunk, ezzel is elősegítve a „hidasok” egységét. Ebben a munkában messzemenő segítséget kapunk az A-Híd Zrt-től, és a Hídépítők Egyesületétől.

- Milyen terveitek vannak az elkövetkezendő időszakra?

- Szeretnénk továbbra is eredményesen szerepelni különböző bajnokságokban, kupákban. Lehetőségeinkhez mérten szeretnénk eleget tenni minden meghívásnak. Örömmel és szeretettel várunk új játékosokat a Híd-csoportból, hiszen a sport összehozza az embereket, közösséget teremt és formál, a rendszeres testmozgás pedig a testi-lelki egészség megőrzése miatt is elengedhetetlen. Örömmel és büszkeséggel tölt el az a tudat, hogy az elmúlt 20 évben ezért tettünk is valamit.

Szeretném megköszönni mindazok segítségét, akik a 20 év folyamán támogatták csapatunkat, és kérem, hogy továbbra se feledkezzenek el rólunk!

- Kedves András! Kívánom, hogy az ez idáig tanúsított elkötelezettség a foci és a Hídépítő iránt még sok-sok évig kitarson!

Dombóvári Éva

A-HÍDRAGON 2015

Szemelvények a csapat naplójából...

A kemény téli felkészülés után nagyon vártuk az idei évet, bízunk abban, hogy az éves bajnoki tabellán előrébb tudunk lépni.

Gergő az edző

Ebben az évben az MKKSZ a versenyrendszert megváltoztatta. Megszűntek az eddigi divíziók (osztályba sorolások), a sorsolások olyan csapatokat is egy futamba rendeltek, akik eddig vízben nem lehettek egymásnak ellenfelei. Ezáltal keményebb küzdelmek voltak, harcosabb csapatok versenyeztek egymással. Így voltunk ezzel mi is... Felvértezve, felkészülten futottunk neki a szezonnak. A 2015-ös évben a Magyar Sárkányhajó Bajnokság pontszerző versenye 4 fordulóból állt. Az idei evezős és versenyszezon kiemelt eseményeit szeretnénk kedves olvasóval megismertetni.

Az első verseny állomásról és az Európa Bajnokság válogatójáról Endrődi Mónika írt egy rövid összefoglalót.

2015. július 2-5 között nemzetek közötti és klub Európa-bajnokságot rendeztek Olaszországban, Auronzóban. A klub futamokra bármely egyesület csapata nevezhetett, a nemzetek közötti bajnokságon azonban csak a válogató versenyek első és második helyezettei indulhattak.

A válogató versenyt Szolnokon rendezték meg, május 9-én, délelőtt. A délután folyamán pedig ugyanitt a Magyar Sárkányhajó Bajnokság I. fordulójára került sor.

Csapatunk benevezett a klub Európa-bajnokságra, ezen felül néhányan a nemzetek közötti EB-n induló csapatokban is versenyzünk, így a válogató versenyen is részt vettünk. Izgalmas futamoknak lehettünk részesei, s nem csak azért, mert rögtön az első futamban kizártak

egy csapatot pályaelhagyás miatt. Sikeresen zártuk a válogatót és érmekre is szert tettünk.

A Magyar Bajnokság futamain összesen 22 csapat indult. A szervezők gondosan megtervezték és beosztották az elő- és középfutamokat, majd döntőket, ám menet közben eltört egy pad az egyik hajóban, így újra kellett gondolni a verseny menetét. Ez okozott némi csúszást a programban, de végül zökkenőmentesen zajlott a verseny – leszámítva két újabb kizárást. Csapatunk remekül szerepelt, időeredményeink messze túlszárnyalják a tavalyiakat. Dobogóra ugyan nem állhattunk, de az előkelő 7. helyen zártuk az I. fordulót.

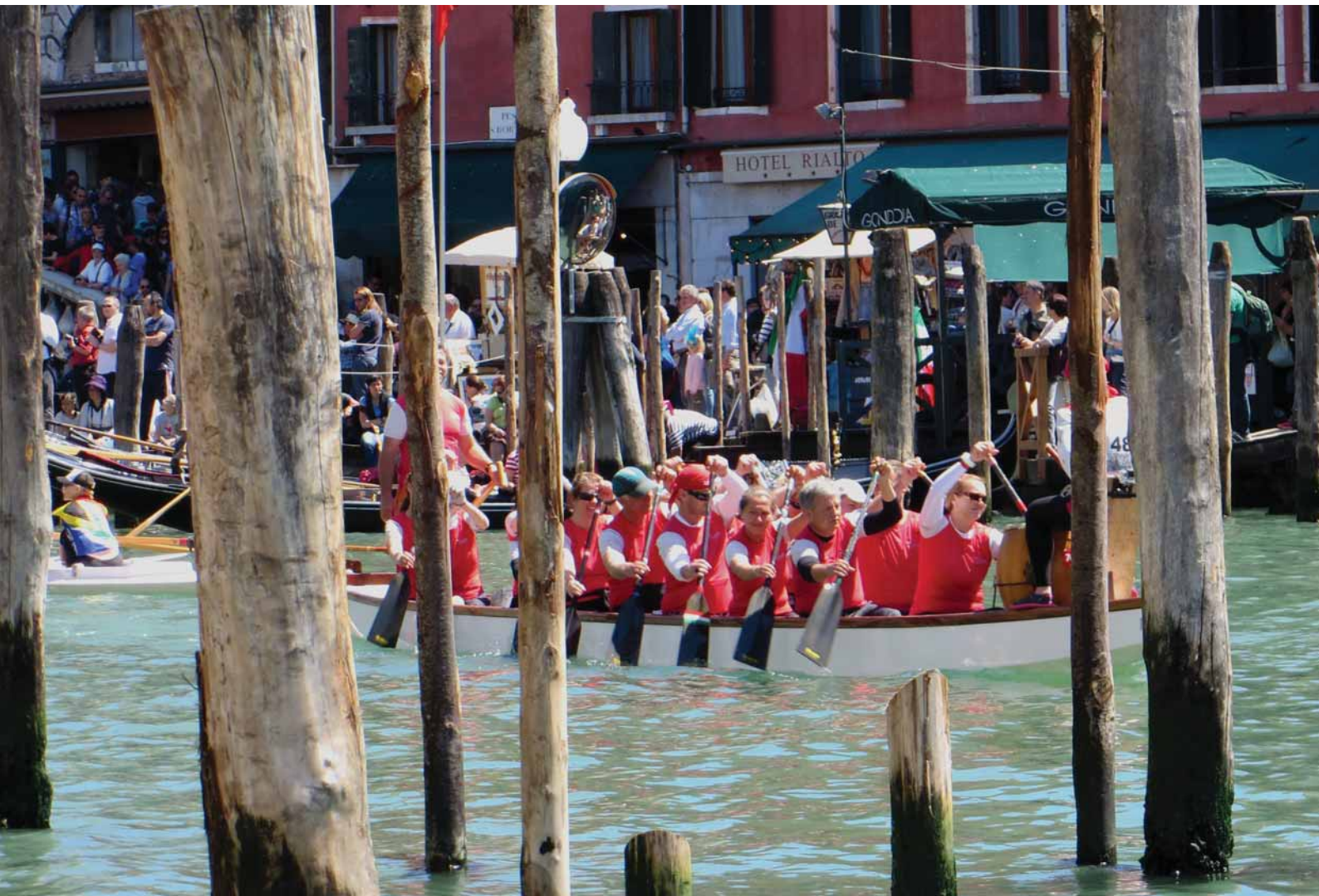
A következő esemény a csapat életében a már megszokott vízi parádé Olaszországban, a *Vogalonga* volt. Hlatky-Birkás Diána, csapatunk oszlopos tagja írta le élményeit:

„1974 óta minden évben megrendezésre kerül a *Vogalonga*, azaz a „Hosszú Evezés”. A kezdeményezés eredeti célja a Velence épületeit, illetve környezetét veszélyeztető motoros hajók használata elleni tiltakozás volt. Mára ez egy kicsit elhalványodott, inkább népnünpély, vízi felvonulás lett, de az alap koncepcióból kiindulva csak emberi kézzel hajtott vízi jármű vehet részt a versenyen. Csaknem a világ minden részéről érkeznek evezősök, a közel 30 km hosszú táv megtételére. Idén a 41. *Vogalonga*, 2015. május 24-én, pünkösöd vasárnapján került megrendezésre.

Az A-Hídragon sárkányhajós csapatunk 2013 óta vesz részt az eseményen. Mivel két éve én is tagja voltam a csapatnak, nagy várakozással tekintettem az idei evezés elé. Ahogy akkor, az előrejelzések alapján az időjárás most sem tűnt túl biztatónak. A pénteki indulást, az utat, a késő délutáni megérkezést a „szokott”

kempingbe végig eső kísérté. Kipakolás, kis ejtőzés, majd közös hangolódás a hétvégére némi borozgatással, pálinkázással fűszerezve. Szombaton ismét esős napra ébredtünk, a délelőttöt mindenki vérmérséklete szerint töltötte. A bevezést délután 2 órai indulással terveztük, így közösen mentünk el a kikötőbe, ahová az előző nap a sárkányhajónkat szállítottuk. Itt vízre tettük a hajót és megkezdtük a közel 8 km-es nyílt vízi evezést Velence központjáiig. Az idő szerencsére ekkorra kiderült, és biztató jeleket véltünk felfedezni az égen. A lagúnához érve a társaság lelkesedése egyre nőtt, így némi városnéző túrát tettünk a vízről. Ezután a már korábban bevált helyen partra emeltük a hajót a másnapi vizionlátásig. Este közös vacsora, majd időben lefekvés. Vasárnap reggel érezvén a feszültséget, már óracsergés előtt felébredtem, gyors reggeli, pakolás, majd indulás a 7:30-as buszhoz.

Vogalonga – Velence

A megállóban latolgattuk, hogy felférünk-e rá, mert tele volt evezősökkel, úgy tűnt nem csak mi gondoltuk, hogy ezzel a járattal megyünk a városba.

Sok időnk nem maradt a rajtig, gyors bepakolás, ülésrend kiosztás, hajó vízre tétel, elhelyezkedés és erőteljes evezés, hogy időben felérjünk az indulási helyszínhez, a Szent Márk térhez. A hagyományoknak megfelelően 9 órakor, ágyúlövással vette kezdetét a verseny, több száz hajó, több ezer fő részvételével. A mezőny gondolákból, tengeri evezős hajókból, kenukból, kajakokból, sárkányhajókból illetve különleges formájú „hajókból”, vízi alkalmatosságokból állt. Üde színfolt volt a sok esetben tradicionális viseletbe öltözött evezősök látványa.

A rajt után kis tumultus, némi „közelharc” a pozíciókért, de hamarosan kiértünk a tengerre, ahol nemcsak a vetélytársakkal, de a széllel és a hullámokkal is meg kellett küzdenünk. Jó tempóban haladtunk a mezőny első harmadában, eleveztünk Sant’Erasmo és San Francesco del Deserto partjai mellett, Buráno szigeténél fordultunk, ahol frissítővel és banánnal várták a versenyzőket.

Kis pihenő után Murano szigetén keresztül evezve érkezünk vissza Velencébe. Az utolsó néhány kilométert a (verseny alatt a motoros hajók elől lezárt) Canal Grandén át tettük meg, ahol emberek ünneplő tömege várta a beérkező hajókat. A Canal Grande csatorna, a város fő közlekedési útvonala, Velence második legszélesebb vízi útja. A 3 km hosszúságú szakasz két partján több mint 100 palota, illetve több templom helyezkedik el, négy híd ível át felette. Leghíresebb, legnagyobb és legrégebb hídja a Rialto-híd, most megtelt a célba érkezőket köszöntő emberekkel, igazi karneváli hangulatot idézve. A csatornán végigevezve érkezünk vissza a Dózse palotához, ahol az evezősöket a csapat név és a rajtszám felolvasásával hangosbemondón keresztül köszöntötték. A távot idén, nem túl megerőltető evezéssel, 3 óra alatt teljesítettük. A célban megkaptuk (bedobták a hajónkba) a zacskóba összekészített megérdemelt emlékérmeket és okleveleket. Még egy kicsit kiélveztük az ünneplést, majd „csendesebb” vízre, egy mellékágra eveztünk és megálltunk egy frissítésre.

A pihenő után még hátra volt a levezető evezés, vissza kellett vinnünk a hajót a kikötőbe. A csatornából kifelé jövet visszanezve, a bejáratnál komoly torlódás volt látható, sokan még várakoztak a bejutásra, nekik egy kicsit több ideig tartott a 30 km-es, egyesek szerint „csak” 26 km-es táv levezése. A kikötőbe visszaérkezés után, már csak a rutin feladatok maradtak, hajó kiemelése, pakolás, közös fotózás, visszautazás a kempingbe. A délután a pihenéssel telt, séta a városban, fagyizás stb.

A 2015. évi 41. Vogalonga ismét felejthetetlen élményt nyújtott, jó volt újra részt venni ezen a nem mindennapi vízi felvonuláson. Köszönet a győri sárkányhajósoknak, akik segítették az eseményen való részvételünket.”

És végül, de nem utolsó sorban csapatunk életének eddigi legizgalmasabb momentum, az Európa bajnokság élményei Csepregi András tollából.

„A-HíDragon sárkányhajó csapat az első Európa Bajnokságon

Egy kis történelem

Azért, hogy érthető legyen, mit keres egy Európa Bajnokságon az A-Hídragon Sárkányhajó csapata, nem árt ismerni a sárkányhajózás európai történetét.

Magyarországon, ugyan úgy mint nemzetközi szinten, két szövetség keretén belül lehet sárkányhajózni.

Csapatunk a Magyar Kajak-Kenu Szövetség Sárkányhajó szakága által szervezett versenyeken indul. A Szövetség tagja a Hídépítők Egyesülete. A Nemzetközi Kajak-Kenu Szövetségben (ICF) is szakágként működik a sárkányhajózás 2001 óta.

Magyarországon 1998-ban alakult meg a Sárkányhajó Szövetség külön sportágként jelölve magát. A szervezet a Nemzetközi Sárkányhajó Szövetség (IDBF) tagja.

Ez a világban és Magyarországon is, két versenyrendszert jelent. Külön országos bajnokságok, versenyek, Világ- és Európa Bajnokságok kerülnek megrendezésre már 10-15 éve. Az előzőek azért fontosak, mert a Nemzetközi Kajak-Kenu Szövetség (ICF) 2014. novemberében írta ki az ELSŐ nemzeti illetve klub csapatok I. Európa Bajnokságát.

Elhatározás...

Mikor a felhívást elolvastuk, felmerült a kérdés, vajon elindulhatunk-e mi egy ilyen versenyen. Tudni kell, hogy a csapatunk tagjai közül többen voltak már világversenyen, világbajnokok is vannak köztünk. Az ICF által szervezett 2012 évi milánói, illetve a 2014 évi poznani VB-ről illetve mások az IDBF által szervezett klub világ- és európa-bajnokságokról, nemzetközi versenyekről tértek haza érmeikkel, helyezésekkel.

Tudtuk, a teljes csapattal – 20 fős egységgel – nem tudnánk kiállni a klubok versenyében. A kiírás nagyon sokféle lehetőséget adott az indulásra. 200 m, 500 m, 2000 m hosszú távok, 10 fős illetve 20 fős hajók, női, férfi, mix (4 nő + 6 férfi vagy 8 nő + 12 férfi) egységek, seniorok – ahol nincs korhatár megjelölés –, mastersek – ahol a minimum korhatár 40 illetve 50 év volt. Ezeket a variációkat végignézve, úgy láttuk, hogy 10-es masters + 40, mix hajóban mindhárom távon lehetne elindulni.

Nem késlekedett a döntés, a nevezésünket az elsők között, még januárban megküldtük. Kezdődhetett a felkészülés.

Felkészülés...

Két részből állt.

Egyik: az utazás, szállás, nevezés, egyéges pólók, ruházat, edzés lehetőségek stb. kiválasztása. Itt kell megjegyezni, hogy minden költséget a csapat tagjai álltak.

A csapat indulását az A-Híd Zrt, és a Hídépítők Egyesülete támogatta. Ezúton is köszönjük!

Másik: Edzések számának emelése, a versenyen használatos hajók Magyarországon való kipróbálása. A heti három edzés, a téli jó alapozásnak köszönhetően, nem csak az EB-re való felkészülésnek, hanem a teljes csapat nyári versenyeken való szereplésének jót tett.

Ez idő alatt a nemzeti számokon való induláshoz a Szolnokon megrendezett magyar bajnoki állomáson válogató versenyt rendeztek.

A teljes csapatból többen, más klubok által szervezett hajókban a nemzetközi futamokon való indulás jogát is megszerezték. Ezek még több edzést jelentettek, ki a Rómi KKSZ telephelyére, ki Tatára, ki Győrbe járt edzésre.

A verseny... eredményei

Az Európa Bajnokság Olaszországban a Dolomitokban, Auronzoban került megrendezésre 2015. július 1-5. között. Auronzo di Cadore vagy röviden Auronzo község Észak-Olaszországban, Belluno megyében, Veneto tartományban, a Dolomitok keleti peremén, a Ansiei folyó völgyében, 866 m tengerszint feletti magasságban, a duzzasztó gáttal kialakított tó mellett fekszik. A versenyeket a 6-12°C fokos vízben rendezték, csodálatos környezetben, 1500-2400 m magas hegyek között.

11 nemzet, klub és nemzeti csapatai indultak a versenyzők száma 1300 fő volt. 80 érmet, közte 38 Európa-bajnoki címet szereztek a magyar sárkányhajósok a Nemzetközi és Klub Sárkányhajó Eb-n. A klubfutamok során 21 arany-, 16 ezüst- és 7 bronzérem jutott a magyaroknak, de a nemzetek versenyében is hasonló eredmények születtek, összesen 15 arany-, 14 ezüst és 8 bronzérmét szerzett a 250 fős magyar csapat.

Ebből az érme esőből, mi is kivettük a részünket. A klub csapatok között 10-es

mix hajónk két harmadik helyet hozott el. A nemzeti csapatokban szereplők mind három érem fajtából hoztak haza.

A verseny... emlékei

Az első Nemzetközi és Klub Sárkányhajó Eb szervezése magán viselte, az ilyenkor szokásos kezdeti nehézségeket. Sajnos adminisztrációs hiba miatt az első napi 500 m-s futamokon nem indulhatott

Aranykezű Misibá

az A-Hidragon csapata. Nekünk ez lett az egyetlen rossz emlék az ott töltött, csodálatos 5 napból. Az utazás délutánján edzés lehetőséget kaptunk, majd színes forgatagban, énekelve végig vonult az egész mezőny Auronzo utcáin. Kicsit lassú, de látványos zenei és akrobatikus műsorszámokkal frissített megnyitó ünnepségen vettünk részt. Megtiszteltetés volt, hogy a nemzeti zászlót, Hungary feliratú táblát csapatunk tagjai vihették. Másnap a futamok 6 percenként váltották egymást, a különböző egységeink biztatták egymást, figyelték a többi nemzet sárkányhajó tudását, technikáját. Egymásután történtek az emlékezetes események, a nemzeti senior lány csapat zuhogó esőben levezett távjá, vagy a győri-tatai-a-hidragonos nemzeti senior fiú csapat 2000 m-s versenyen való elsüllyedése. A versenyek között volt idő nagy sétákra a tó körül, kirándulásokra a csodálatosan szép hegyekben, akár bobozásra is.

Kis csapatunk sokat volt együtt. A közös vacsorák, esti séták vidáman, jó kedvvel teltek, a versenyeken mindenki oda tette magát, jó volt A-Hidragonosnak lenni.

A záró ünnepélyen, az eredményhirdetések után Patyi Melinda – a Magyar Kajak-Kenu Szövetség Sárkányhajó szakági vezetője – átvehette a rendezőknek járó vándor zászlót!

2017-ben Magyarország, Szeged rendezti a II. Nemzetközi és Klub Sárkányhajó Eb-t! Nem kérdés, szeretnénk mi is ott lenni!!!

Az Európa bajnokság sikerei után itthon tovább folytatódott az éves pontszerző verseny, így teljes erővel a hátralévő versenyekre koncentráltunk. Az utolsó állomás augusztus 9-én került megrendezésre Fadd-Domboriban. A 2014-es év 11. helyezése után, az A-hidragon csapata 2015-ben a bajnoki tabella összesített eredményei alapján a 7. helyet harcolta ki magának a 27 csapatos mezőnyből.

Ezúton is szeretnénk gratulálni a csapatnak az ideiglenes eredményekért és további hasonló sikereket kívánunk Nekik. Köszönet „Misibának” az aranykezű kormányosnak, akinek sokat köszönhetünk az idén elért eredményekért. És köszönet Horváth Gergőnek – az edzőnknek – aki rendíthetetlenül hajtja előre a csapatot.

Kővári Bea, Hlatky Réka

...kertészkedünk

Nagyon sokan ismerik Őt. A hétköznapokon a munkáját kiválóan és gyorsan végzi, de ezúttal másik oldaláról mutatom be az olvasóknak **Kiss Gyöngyit**.

Nagyon régóta koptatja a Hídcsoport folyosóit. Sokan csak azt látják nap, mint nap, hogy elsuhan az ajtó előtt, és amit kértünk tőle, azt a következő percben már el is intézte. Kettőnk kapcsolata évekket ezelőtt kezdődött, ám csak sokkal később tudtam meg, mi az, ami szívből leköti és megnyugtatja.

Nem kell messzire mennie, hogy megtalálja azt, ami „boldoggá” teszi. Otthon várja az általa kialakított, gyönyörű környezetet. Az Ő kertjük igazi pihenő hely.

Imádattal neveli növényeit mind a kertben, mind a házban. Rengeteg zöldség, gyümölcs, virág várja haza, melyeket az évek során gyűjtött össze, és azóta is gondoz. Vannak itt ritkaságok is, melyeket nem minden kertben láthatunk. Sokunknak abban a szerencsében van része, hogy gyönyörködhetünk a nyíló virágokban,

amely az irodáját díszíti, és megkóstolhatjuk a kertjében termett gyümölcsöket, zöldségeket is. (Ilyen volt például a Goji bogyó gyümölcs is.)

Rengeteg virág ékesíti a kertet és a házat. Kiemelnék két fajt, a leandereket és az orchideákat, melyre különös figyelmet fordít. Ezeket az ország különböző részeiből gyűjti össze, de sokat kap párjától is. Több mint 50 cserép különlegesebbnél különlegesebb orchidea tulajdonosa (például papucs orchidea, pókorchidea, Miltónia stb.) Büszke vagyok arra, hogy kertjét az én egyik leanderem gyermeke is gazdagítja. A sok szép növény meghálálja a törődést, és a rengeteg velük töltött időt. A zöldségek és gyümölcsök termésükkel, a virágok pedig illatukkal jutalmaznak meg gondozójukat.

Mindannyiunknak van munkája, feladata, amit mindennap elvégzünk, és sokunknak van titkon dédelgetett vágya, amivel igazán szeretne foglalkozni. Mikor valaki rátalál, és szán rá időt, esetleg pénzt, akkor

döbben rá, hogy mennyire hiányzott ez az elfoglaltság az életéből. Sokan ezt szenvedélynek vagy hobbinak nevezik, de akik megtalálják, azok érzik és tudják, hogy ez az, ami igazán megnyugvást, kapcsolódást hoz az életükbe.

Gyöngyinek ez úton is kívánok nagyon sok energiát, időt további elképzeléseinek megvalósításához!

Bolechláv Krisztina

Érik a barack

Lepkeorchidea

Mocsári hibiszkusz

Pókorchidea

Leander

Rózsák a kertben

